

Kulosaari



Brändes

KULOŠAARELAISET BRÄNDÖBORNA

4
2025



Kulosaarelaiset ry:n hallitus Brändöborna rf styrelsen 2025 – 2026

Kirsti Santaholma, puheenjohtaja
kirsti.santaholma@gmail.com
040 512 8209
Arja Kosonen, varapuheenjohtaja
arja.h.kosonen@kolumbus.fi
Hilkka Perttilä, sihteeri
hilkka.m.perttila@gmail.com
Mia Kurkela, rahastonhoitaja
olufemiu@gmail.com

Muut jäsenet:

Göran Estlander
goran.estlander@gmail.com
Liisa Horelli
liisa.horelli@aalto.fi
Mikko Myllykoski
mikko.myllykoski@heureka.fi
Tuija Nikko
tuijanikko@gmail.com
Maija Pakoma
maiya.pakoma@gmail.com
Timo Poijärvi
timo.pojjarvi@gmail.com
Pentti Rantala
pentti.rantala@pp3.inet.fi
Antti Santaholma
antti.santaholma@gmail.com
Leena Siikanen
leena.siikanen@gmail.com
Satu Väkiparta
satu.vakiparta@icloud.com
Johanna Wartio
Johanna.Wartio@aalto.fi

Lehden toimitus

Kirsti Santaholma, puh.joht.
Liisa Horelli, Inge Engström,
Mikko Myllykoski, Tuija Nikko,
Maija Pakoma, Elina Seppälä
Ruotsinkieliset käännökset:
Nina Henriksen
Englanninkieliset käännökset:
Pamela White

KULOSAARELAISET-LEHTI 2025
2025–5: aineisto 16.9., joko 8.10. alkaen,
vko 41, ei mainoksia
2025–6: aineisto 6.11., joko 26.11. alkaen,
vko 48, sisältää mainoksia

Taitto / Paino: Kiriprintti Oy /
Painos: 2.350 kpl

kulosaarelaiset@gmail.com
www.kulosaarelaiset.fi
www.facebook.com/kulosaarelaiset
Pankkiyhteys: FI11 2183 1800 0135 11
MobilePay: 25565

SISÄLTÖ

KULOSAARELAISET 2025–4	
Kansikuva: ”Colourful one” KSYK:n oppilas Inka Taipale	1
Hallitus + sisältö + jäsenmaksutiedot	2
Pääkirjoitus	3
Kalenterimerkintöjä	4
Saarella tapahtuu	5–6
Kulosaari-päivä – Brändödagen	7
Italialaista barokkia Leposaarella	8
Saippuakuplia ja elävää musiikkia	9
KSYKissä istutettiin metsää	10–12
Kuliksen Ersy	13
Presidenttipari Ester ja K.J. Ståhlberg kulosaarelaisina	15–17
Suomen tyylikkään raitiovaunu	18–20
Mietteitä uskonnosta	22–23
Entistä ehommat – Kulosaaren kirkon kynttilänjalat	24–25
Uutta siltaa pitkin	26–27
Villa Annan historiaa	28–29
Outi Jalava, Vuoden kulosaarelainen 2024	30
Kulosaaren hautausmaa 100 vuotta & Lukutuvan teemailat ...	31
Kulosaarelaiset mukaan yhtenä rintamana Ukrainan tueksi!.....	32–33
Kulosaarelainen Japanissa	33–36
Kulosaaren vaakuna	37
Päätöksiin vaikuttamista	38–39
Sompasauna saapui Mustikkamaalle	40
Kulosaari Wellbeing	41
Takakansi: ”Boat” KSYK:n oppilas Laura Kaitila	44

KULOSAARELAISET RY – BRÄNDÖBORNA RF JÄSENMAKSU 2025

**Henkilöjäsen 20 € • Koko perhe 35 €
Kannatusjäsenmaksu 100 €**

**Tilille Kulosaarelaiset ry
NORDEA FI11 2183 1800 0135 11 (viite 20255)
MobilePay 25565**

**Lähetä sähköpostiosoitteesi yhdistyksen jäsenrekisteriä varten:
Sähköpostiosoite: kulosaarelaiset@gmail.com**

PÄÄKIRJOITUS

Mihin hyvät tavat katosivat?

Kohteliaisuus, tervehtiminen ja toisen huomioiminen olivat ennen arjen peruspilareita – nyt ne tuntuvat unohtuneen. Ovatko hyvät käytöstavat kadonneet pysyvästi? Toisaalta arkikin on muuttunut. Vanhat hyvät tavat eivät riitä.

Aikoinaan kadulla tervehtiminen oli tavallista. Nykyään katseet kääntyvät usein maahan tai puhelimeen. Syy voi olla kiire, keskittyminen omaan maailmaan ja yksityisyyden tarve. Tervehtiminen on pieni, mutta voimakas tapa sanoa: näen sinut.

Missä menee ystävällisyyden ja vanhentuneen kohteliaisuuden raja? Kenen kuuluisi olla ensimmäinen? Eipä sillä ole väliä, mies tai nainen, nuori tai vanha, kukin voi tehdä aloitteen. Kiittäminen ja anteeksi pyytäminen eivät ole turhia kohteliaisuuksia vaan osoitusta vastuunkannosta ja kunnioituksesta.

Nykyään keskustelut vaikuttavat usein kahden ihmisen vuorotellen puhumiselta – ei yhteiseltä ajatusten vaihdolta. Toisen kuunteleminen vaatii aikaa, läsnäoloa ja keskittymistä, johon nopeatempoisessa nykyaikajessaa ei ole aikaa. Virheiden etsimisen sijaan vastapuolta voi yrittää ymmärtää

Käytöstavat voi nähdä turhan pönötyksen sijaan arjen liimana, joka pitää yhteisöt koossa ja tekee kanssakäymisestä sujuvaa. Ne eivät katso ikää, asemaa tai sukupuolta – aito ystävällisyys kuuluu kaikille. Voisimmeko tehdä kohteliaisuudesta ja ystävällisyydestä kulosaarelaisien vahvuuksia?

Vart försvann de goda manéren?

Hövlighet, hälsande och att ta andra i beaktande hörde förut till grundpelarna i vardagen - nu verkar de ha glömts bort. Har de goda manéren försvunnit för gott? Å andra sidan har vardagen också förändrats. De gamla goda manéren räcker inte till.

Förut var det vanligt att man hälsade på varandra på gatan. Nuförtiden vänder man bort blicken eller tittar på sin telefon. Orsaken kan vara brådska, koncentration på den egna världen eller behovet av integritet. Att hälsa är ett litet, men kraftfullt sätt att säga: jag ser dig.

Var går gränsen mellan vänlighet och gammaldags hövlighet? Vem borde hälsa först? Det spelar ingen roll, man eller kvinna, ung eller gammal - vem som helst kan ta initiativet. Att tacka eller be om förlåtelse är inga onödiga artighetsfraser utan ett bevis på ansvar och respekt.

Nuförtiden verkar diskussionerna mera som att man bara talar turvis – inte fråga om tankeutbyte. Att lyssna på någon kräver tid, närvaro och koncentration. Något vi i dagens hektiska värld inte tycks ha tid med. I stället för att leta efter fel kan man försöka förstå motparten.

Man kan tänka sig att gott beteende är något som främjar gemenskapen och gör kommunikationen smidig. Genuin vänlighet hör till alla – den är inte beroende av ålder, ställning eller kön. Kunde vi göra hövligheten och vänligheten till Brändöbornas styrka?

What ever happened to good manners?

Polite behaviour, greeting people courteously, and consideration for others used to be an essential part of everyday life. Now they seem to have been forgotten. Have good manners disappeared forever? On the other hand, daily life has also changed. Perhaps the change reflects the new style of living, where good manners are not valued.

There were times when people greeted each other on the street. Now, we often stare at the ground or at our mobile phones. Perhaps we are busy, or concentrating on our internal world, or we look for privacy. Saying hello is a small gesture but a powerful one. It means: I see you.

Where is the border between friendliness and out-dated courtesy? Who should take the initiative? It doesn't matter if you are a man or woman, young or old - anyone can be the first. Saying thanks or apologising are not obsolete expressions, but instead timeless gestures of responsibility and respect.

Nowadays, many people discuss without really listening to the other person, rather than exchanging ideas. Paying attention to your companion requires time, presence and concentration. In the present fast-paced atmosphere, we seldom feel we have time for this. Instead of looking for mistakes, it would be better to try to understand the other person's point of view.

Good manners are not old fashioned. They are the glue that ties communities together and facilitates mutual understanding. Manners do not depend on age, position or gender. Genuine politeness belongs to everyone. Why don't we make courtesy something that Kulosaari is famous for?



Kirsti Santaholma (Riitta Nelimarkan piirros v. 1989)
puheenjohtaja / ordförande / chairperson • Kulosaarelaiset ry – Brändöborna rf

KALENTERIMERKINTÖJÄ - SAVE THE DATE!

TEKSTI: KIRSTI SANTA HOLMA

Päivämäärä talteen!

20.8. ke klo 17-19 Kulosaaren nimistökävely: lähtö Kramerinlehdestä, Kulosaarentie 1, paikannimien taustaa sekä tarinoita paikoista ja nimimaisemasta.

22.-23.8. pe-la GVLK:n mestaruuskilpailut Kulosaaren ulkotenniskentillä.

24.8. su klo 13 Herttoniemen ja Kallion seurakuntien yhteinen metsämessu Mustikkamaalla.
- **Klo 15** Toivon puutarha -hiljentympöpolun avajaiskävely Leposaaressa. Ks s. 31.

- **Klo 16** Metsämieli-kävely Leposaaren rannoilla. Ks s. 3.

27.8. ke klo 18 Asado Kulosaaren ulkotenniskentillä.

26.8. ti klo 17:30-20 Kulosaari-päivän viettoa Kluuvun puistossa Vanha kelkkamäki 17. Ks s. 7.

27.8. ke klo 14-15 Ikäihmisten ryhmäkävely, kokoontuminen Kulp-kentän ulkoliikuntapaikalla.

28.8. to klo 16 Lukutuvan syksyn ensimmäinen kerta.

29.8. pe Kulosaaren yhteiskoulun tempaus Hannes-run.

2.9. ti klo 17 Kirkkovakan tarjoama iltaruoka seurakuntasalissa.

4.9. to klo 18-19 Lukutuvan teemaillassa Henrik Meinander. Ks. s. 31.

10.9. ke klo 14-15 Ikäihmisten ryhmäkävely.

12.9. pe Kulosaaren yhteiskoulun 85-vuotisjuhla entisille oppilaille ja työntekeijöille.

13.9. la klo 9-15 Kirkkovakan syysretki Espooseen. Ks s. 21.

18.9. to klo 18 Kotiseuturetki Herttoniemen siirtolapuutarhaan, kokoontuminen siirtolapuutarhan parkkipaikalla. Ks. s. 6.

20.9. la Sieniretki lähimetsiin. Ilmoittautuminen ja lisätietoa syyskuussa Kulosaaren Marttojen verkkosivulla (<https://kulosaaren-martat.marttayhdistys.fi/>)

23.9. ti klo 18 Marttaillassa vaatteidenpaikkaustyöpaja, saatavilla vinkkejä, ohjausta ja paikkaustarvikkeita. Kulosaaren seurakuntasali, Werner Wirénin tie 6

24.9. ke klo 14-15 Ikäihmisten ryhmäkävely.

28.9. su klo 12-15 Leposaaressa 100-vuotismuistopuun istutus ja syystalkoot. Ks s. 31.

30.9. ti klo 18 Marttaillassa varautumista tulevaisuuteen, vieraana perhejuristi Katariina Kuusiluoma. Kulosaaren seurakuntasali, Werner Wirénin tie 6.

8.10. ke klo 14-15 Ikäihmisten ryhmäkävely.

9.10. to klo 18 Lukutuvan teemaillassa Miapetra Kumpula-Natri. Ks s. 31.

14.10. ti klo 17 Kirkkovakan tarjoama iltaruoka seurakuntasalissa.

22.10. ke klo 14-15 Ikäihmisten ryhmäkävely.

30.10. to klo 18-19 Lukutuvan teemaillassa Heureka johtaja Mikko Myllykoski.

1.11. la Pyhäinpäivän viettoa Leposaaressa, koko perheen kynttiläpolku. Ks s. 31.

5.11. ke klo 14-15 Ikäihmisten ryhmäkävely.

8.11. la klo 12 Piispa Teemu Laajasalon pitämä juhlamessu Leposaaren kappelissa. Messua on mahdollista seurata myös etänä striimattuna Seurakuntasalissa. Ks s. 31.

11.11. ti klo 17 Kirkkovakan tarjoama iltaruoka seurakuntasalissa.

16.11. su klo 12 Piispa Teemu Laajasalo mukana Kulosaaren kirkon 90-vuotismessussa.

16.11. su klo 18 Velj. Löytyn konsertti "Kaipausten laulut" Kulosaaren kirkossa.

19.11. ke klo 14-15 Ikäihmisten ryhmäkävely.

27.11. to klo 18-19 Lukutuvan teemaillassa elokuva-asiantuntijat Juha Wuolijoki ja Laura Salonen.

29.11. la Kaikki ovat tervetulleita Leposaareen koristelemaan joulukuusta yhdessä.

30.11. su Kulosaaren kirkon 90-vuotisjuhla, jossa mukana myös piispa Teemu Laajasalo.

2.12. ti klo 17 Kirkkovakan tarjoama iltaruoka seurakuntasalissa.

3.12. ke klo 14-15 Ikäihmisten ryhmäkävely.

13.12. la klo 11-13 Kulosaaren joulubasaari Seurakuntasalissa.

17.12. ke klo 14-15 Ikäihmisten ryhmäkävely.



MENNYTTÄ

TEKSTI: KIRSTI SANTA HOLMA

KUVAT: MIKKO MYLLYKOSKI, jos ei kuvaajaa mainittu

8.5. Lukutuvan teemaillassa kertoivat valtiotieteen tohtori Marjalliisa Hentilä ja poliittisen historian emeritusprofessori Seppo Hentilä Ståhlbergien Kulosaaressa viettämästä ajasta. Siitä lisää Tuija Nikon artikkelissa sivuilla 15-17.

12.5. STÅHLBERG-KÄVELY



Tuomo Jantunen oli organisoinut Ostarilla pidettyyn aloitukseen musiikkia ja verryttelyä. Sää oli mitä parhein. Matti Saarinen K. J. Ståhlbergin Säätioöstä, Ståhlbergien jälkeläiset Panu ja Kaarina Ståhlberg sekä pyydettyjen puheenvuorojen pitäjät Elina Seppälä, Pekka Haavisto ja Mikko-Olavi Seppälä.

Wäinö Aaltosen atelierin edustalla Elina Seppälä kertoi Aaltosesta ja hänen työstään "valtakunnan taiteilijana".

Rantahotellin edessä Wihurinaukiolla oli Pekka Haaviston vuoro esitellä K.J. Ståhlbergin politiikkaa (1).

Ståhlbergin kotitalon (2) Kotirinteen pihalla saimme kuulla Panu ja Kaarina Ståhlbergin sukulaismuistoja (3) Suomen ensimmäisen presidentistä, jota kutsuttiin joko Papuksi tai KJ:ksi.

Mikko-Olavi Seppälä (4) oli etsinyt Vähäniityntien muilutuspaikalle kerrottavaksi aikalaisten jännittäviä tarinoita tapahtumista.

Tässä vaiheessa huomattiin, että kävelyyn varattu aika oli jo umpeutunut. Juotiin Suomen ladun tarjoama mehu ja hajaannuttiin. Suurkiitos järjestäjille (5).



KUVA KIRSTI SANTA HOLMA

18.5. Kaatuneiden muistopäivän kunniakäynti Leposaaren sankarihaudalla klo 12. Puhumassa aluepappi Sari Oikarinen. Taustan atsaleat kukkivat ennen "rodojen" loistokautta.



KUVA PERTTI IMMONEN

Kirkkovakan 18.5. järjestämällä Katariina Timosen opastamalla Leposaari-kävelyllä oli ennätysuusio. Sen jälkeen täyttyi kappeli barokkikonsertin yleisöstä. Liisa Horellin kirjoittama kuvaus konsertista löytyy sivulta 8.

18.5. oli Kulosaaressa myös pihakirppispäivä, josta Jonna Härmävaara on kirjoittanut sivulle 9.



KUVA PENTTI RANTALA

Tässä kuvassa ei ole jaossa sadan euron seteleitä, vaan kulosaarelaiset ovat kokoontuneet Kluuvun äärelle Kurän järjestämään **Lasten kalastustapahtumaan** 26.5.

MENNYTTÄ



Volter Kilven puistossa klo 18:30



Wihurinaukiolla klo 20



Vuoden 2025
Stadin kundi ja friidu.



2.6. Elina ja Mikko-Olavi Seppälä jakoivat Kulosaari-tietouttaan Taide- ja kulttuurikävelyllä. Lähdön aikaan oli vähän sateista, mikä varmaankin vaikutti osallistujien määrään. Kaikki olivat kuitenkin tyytyväisiä kuulemaansa ja haluavat tällaista lisää.

2.–3.8. NÄHÄÄ KENTÄL 2025!

Tapahtuma toi Kulosaaren jalkapallokentälle paljon iloisia vieraita. Ottelut olivat tasaisia ja meininki rento.

TULEVAA

Kulosaari-päivä 26.8. klo 17:30-20

Kotiseuturetki Herttoniemen siirtolapuutarhan to 18.9. klo 18-19

Kierretään kylteistä koostuva kulttuurihistoriapolku, joka valmistui Herttoniemen siirtolapuutarhan 90-vuotisjuhliin kesällä 2024. Kurkistetaan myös mökkien pihoihin ja maistellaan ehkä muutama omena.

Kierros alkaa siirtolapuutarhan pääportilta, parkkipaikan perältä (Kipparlahden silmukka 3). Halukkaille kävelijöille kokoontuminen Kulosaaren Puistotien ja Rantatöyrin risteyksessä klo 17.50. Autolla tulevat voivat pysäköidä uuden liikenneympeyrän viereiselle ilmaiselle parkkipaikalle (vastapäätä Kivinokan/kartanon tien risteystä).

Vetäjänä retkellä Tuija Nikko.



KUVAT
ANTTI
SANTAHOLMA



12.6. Helsinki-päivänä oltiin Filttipiknikillä Kluuvin puistossa. Sateisen päivän iltana oli puiston nurmikenttä ihan märkä. Muusikot (Meri ja Onni) olivat ajoissa paikalla ja vähitellen tuli muitakin. Merin isän, Mikko-Olavi Seppälän, nimeäminen Stadin kundiksi samana päivänä puhutti yleisöä.



KULOSAARI-PÄIVÄ KLUUVIN PUISTOSSA (EUGEN SCHAUMANIN PUISTO)

Perinteinen Kulosaari-päivä tiistaina 26.8. klo 17:30–20
Klo 17:45-: Lasten juoksukilpailut ja Keppariestekilpailu (à 2 €)
Klo 19: Vuoden 2025 kulosaarelaisen julistaminen
Klo 19:15–20: Kulosaaren kulttuuriyhdistyksen tarjoamaa musiikkia Pomppulinna, poniratsastusta ja hevostärryjelua (à 7 €)
Harraste- ja erikoisautojen näyttely, Marjaniemen VPK:n esittely
Myyntissä Kulosaari-tuotteita, kulosaarelaiskirjoja, ruokaa ym. herkkukokuja, makkapalakahvila, makkagrilli, Kaimono ym.
Kulosaarelaisten yhdistysten ja järjestöjen esittelyä ja ohjelmaa
Maksut käteisellä tai MobilePayllä kullekin järjestäjälle
Tiedustelut ja ilmoittautumiset kulosaarelaiset@gmail.com

BRÄNDÖDAGEN I GLOET (EUGEN SCHAUMANS PARK)

Den traditionella Brändödagen firas tisdagen den 26.8 kl. 17:30–20
Kl. 17:45-: Springtävlning för barn och Hinderhoppstävling för kähphästar (à 2 €)
Kl. 19: Utnämningen av Årets Brändöbo 2025
Kl. 19:15–20: Musik från Kulosaaren kulttuuriyhdistys
Hobby- och specialbilsutställning Hoppborg, ponnyritt, och åkturer med häst och kärra (à 7 €)
Presentation av Marudds FBK
Godiskiosk, café med mockarutor, makkagrilli, korvgrillning, Kaimono mm
Mat och läckerheter, Brändö produkter, "Brändö"-böcker
Brändös föreningar och organisationer presenterar sig.
Betaling sker med MobilePay eller kontant direkt till respektive arrangör.
Förfrågningar och anmälningar till kulosaarelaiset@gmail.com



Italialaista Barokkia Leposaarella

TEKSTI: LIISA HORELLI
KUVA: PERTTI IMMONEN ja MATTI KAUPPINEN

Barokin sävelmiä, keväistä lämpöä ja elvyttävää rauhaa oli saatavilla toukokuun lopussa Leposaaren kappelissa, jossa soittivat Leena Ihamuotila (viulu), Heidi Peltoniemi (sello) ja Eero Palviainen (luuttu).

Kirkkovakka ry järjesti jälleen koskettavan konsertin Leposaarella. Viime vuonna saimme kuulla ranskalaista barokkia, hienostunutta ja korukuvioista musiikkia 1600-luvulta Aurinkokuningas Ludvig XIV:n hovista. Nyt oli vuorossa italialainen barokki, joka on esityskäytännöltään rennompaa ja vapaampaa. Haastattelin tilaisuuden viulistia, Leena Ihamuotilaa.

“Leposaaren kappeli sopii akustiikaltaan loistavasti barokkimusiikin esittämiseen periodisoittimilla, kertoo Leena ja jatkaa: Jos konsertti on mahdollista järjestää jälleen ensi keväänä, ehkä vuorossa voisi olla saksalainen tai englantilainen barokkimusiikki. Barokki on loputon aarreaitta. Harva se päivä törmää säveltäjään, josta ei ole kuullutkaan. J.S. Bach on ollut aina lähellä sydäntäni, mutta nykyisin hänellä on runsaasti kilpailijoita, kuten Biber, Reincken, Stölzel, Graupner.”

Yllä mainitut nimet eivät välttämättä ole tuttuja kaikille suomalaisille, kun taas Vivaldi, jonka sellosonaatin saimme kuulla toukokuun illassa, on tullut tunnetuksi Neljästä vuodenaajastaan. Miten on mahdollista, että Vivaldi on säveltänyt yli 500 konserttoa, 46 oopperaa, 19 sinfoniaa ja 108 sonaattia? *“Barokin ajan säveltäjät olivat uskomattoman tuotteliaita. Hovi ja muukin yleisö halusivat aina kuulla uutta musiikkia. Toki nykyisinkin esitetään uutta musiikkia, mutta konserttiohjelmistoa dominoi edelleen 1700-1900 luvun teokset.”*

Millaisen viestin säveltäjä meille antaa? *“Musiikon tehtävä on saada teos eläväksi yleisölle. Ensimmäinen analysoitava ja ymmärrettävä mitä säveltäjä on mahdollisesti tarkoittanut. Oopperoissa ja laulumusiikissa se löytyy tekstin kautta, mutta instrumentaalimusiikissa se löytyy harmonisesta rakenteesta, rytmistä, tunnelmista, väreistä ja karaktäreista, joista syntyy jonkinlainen tarina ja kokonaisuus. Barokin aikana korostettiin, että musiikin tulisi liikkua kuulijoiden tunteita. Sen ajateltiin jopa toimivan lääkkeenä.”*

Alun perin Haukiputaalta kotoisin oleva Leena Ihamuotila tuli opiskelemaan Sibelius-Akatemiaan jo lukiolaisena ja valmistui sieltä myöhemmin musiikin maineriksi. Kulosaareen hän muutti perheensä kanssa ensimmäisen kerran vuonna 2007, ja pysyvästi neljä vuotta myöhemmin.

Mikä on parasta Kulosaarella? *“Parasta lienee täällä alueen arkkitehtuurin luoma kylämyisyys ja yhteisöllisyys. Saaren rajat tuovat turvallisuutta. Lisäksi luonto on lähellä ja voi ulkoilla meren läheisyydessä. Varsinkin Lontoossa asumisen jälkeen arvostaa Kulosaarta.”*

Lapsille Suomeen muutto oli varsinainen ahaa-elämys, sillä täällä saattoivat pienet koululaisetkin liikkua vapaasti. Lontoossa ei mihinkään voinut mennä yksin ja puistotkin sulkeutuivat talvisin jo klo neljä iltapäivällä.”

Entä mitä puutteita tai kehittämistä Kulosaarella on? *“Kaipaisin tänne tilavaa ja viihtyisää kahvilaa.”*



Leposaaren kappelissa musisoivat italialaisessa illassa Eero Palviainen (luuttu), Leena Ihamuotila (viulu) ja Heidi Peltoniemi (sello).

Kuvan mustavalkoisen taustan kuvan otti Pertti Immonen alkusanojen aikaan, värikuva soittajista on Matti Kauppisen ottama. Kollaasin näistä kahdesta taiteili Joni Rissanen.

Saippuakuplia ja elävää musiikkia Kulosaaren pihakirppispäivässä

TEKSTI JA KUVAT: JONNA HÄRMÄVAARA



Kulosaaren pihakirppispäivä järjestettiin sunnuntaina 18.5.2025. Tänä vuonna tapahtumalla oli kaksi pääpaikkaa: Kulosaaren ala-asteen koulun piha ja sen ympäristö sekä Riston puisto. Muutama myyjä oli lisäksi rohkaistunut myymään omassa pihassa ympäri Kulosaarta. Myyntipisteitä ja hulinaa oli ennätysmäärä. Tapahtumapäivän sää suosi jälleen kerran ja ihmiset pääsivät taas viettämään kaunista kevätpäivää kirppistelyn merkeissä!

Paikallisten kirppismyyjien lisäksi tapahtumassa oli muutakin ohjelmaa edellisvuosien tapaan: Töyryhiekantilan ponitalutusta, Marjaniemen vapaa-palokunnan esittelypiste ja Marttojen myyntipiste, jonka tuotto ohjattiin Pelastakaa Lapset ry:n kautta kotimaan lapsityöhön. Ruokaakin oli tarjolla aiempia vuosia kattavammin: perinteiseksi tulleen Burger Bro's ruokarekan lisäksi paikalla oli Ape Gelato -jäätelöauto, Dalian syyrialaista ruokaa sekä pari muutaakin yrittäjää. Osalla jopa loppui ruoka kesken!

Tänäkin vuonna kävijöitä hemmoteltiin maailmanluokan livemusiikilla, kun paikalle saapui kolmen nuoremman jazzveteraanin kollektiivi nimeltä PLOP. Kokoonpanon Ville Herrala, Joonas Riippa sekä Mikko Innanen soittivat yhden setin molemmilla pääpaikoilla hurmaten niin pienen kuin isonkin väen. Tapahtumassa oli myös ensimmäistä kertaa mukana saippuataiteilija Taija Taika – ja kuplien perässä juokseminen se vasta pitikin pikkuväen iloisena!

Kulosaaren pihakirppispäivä on järjestetty vapaaehtoisvoimin jo useana vuonna. Tänä vuonna tapah-



tuma sai jo toista kertaa yhdistystoiminnan taakseen, kun sen virallisena järjestäjänä toimi Kulosaaren Martat ry. Se, että järjestäjänä oli yhdistystoimija, mahdollisti järjestelyihin tuen Kulosaaren Kotiseurarahaston Säätiöltä. Säätiötä on kiittäminen tapahtuman kattavasta kulttuuriohjelmasta ja entisestään kohentuneista järjestelyistä, kuten bajamajasta ja kylteistä.

Kulosaaren Martoille Pihakirppispäivän järjestäminen oli myönteinen kokemus.

– Kirppistapahtuma sopii luontevasti Marttojen järjestettäväksi, koska kestävä arjen edistäminen on olennainen teema kaikessa toiminnassamme, kertoo yhdistyksen puheenjohtaja Maisa Montonen.

– Käytännön järjestelyistä selvisimme helpolla, kun tapahtumalla on vuosien varrella rakentunut vapaaehtoisten organisaatio, joka huolehtii rutiinilla niin tiedotuksesta, ohjelmasta kuin jälkitöistäkin.

Tapahtuma sai paljon positiivista palautetta, ja etenkin musiikkisisältö sai kiitosta. Ideoita ja ajatuksia tulevia vuosia varten otetaan vastaan, joten voit laittaa niitä sähköpostitse kulomartat@gmail.com.

KSYKissä istutettiin tulevaisuuden metsää

TEKSTI: DANIEL PAUL DIMA ja ANNE RAATIKAINEN-AHOKAS

Toukokuun 9. päivänä Kulosaaren yhteiskoulun oppilaat istuttivat opettajien ja huoltajien kanssa yli 130 puuta ja pensasta koulun tontille, Itäväylän kupeeseen.

Tapahtuma oli lopputulos onnistuneesta yhteistyöstä Life Terra-säätiön kanssa. Säätiö aikoo istuttaa miljoonia uusia puita ympäri Eurooppaa tavoitteenaan ekosysteemien ennallistaminen ja ilmastonmuutoksen hillitseminen.

Porini Log Oy:n toimitusjohtaja, Daniel Paul Dima, jonka ansiosta tapahtuma saatiin Kulosaareen, kertoo projektin alkuvaiheista seuraavaa:

'It all started in the autumn of 2024 when, after my son, David started attending the school as a 7-grader, I thought of starting a little green project meant to alleviate the felling of quite many trees in the past years, when the school premises have been expanded.

As a forester myself, planting trees came naturally as a good idea.

So, I contacted Sven Kallen, my friend from Life Terra, whom I helped planting trees in Romania in the past and asked him about doing something for the first time for them in Finland! He immediately and enthusiastically said yes, and so I turned to the school management to seek their interest.

The response from the school leadership was swift and positive: after a couple of emails exchanged, I met with the leader of the Sustainable Development team Anne Raatikainen-Ahokas and Teacher of Voluntary Work Kalevi Kurronen, for presenting them the idea and the possible cooperation with Life Terra.

The "seed found the right soil", so we had one online call with Sven, agreed on the big picture and put things in motion.'

Koulun oli helppo lähteä mukaan, sillä KSYKissä oli käynnissä Ilmastonmuutosaiheinen Vihreä Lippu -projekti ja yksi vaikuttavimmista ilmastoteoista on istuttaa puita. Kun aikataulu löytyi lukkoon, koululla alkoi projektin toteutuksen

valmistelu: johtava rehtori Lauri Halla tilasi istutusalueen muokkauksen, viestintäkoordinaattori Salla-Maaria Halonen hoiti tiedotuksen (mm. vanhempainyhdistys Kyky ja Kulosaarelaiset ry), Kestävän kehityksen tiimi laati istutussuunnitelman, koulun henkilökunta huolehti taimien varastoinnista, toi lainaksi lapioita jne.



Tuula, Ässä ja lapio lainaan.

Projektin tavoitteena on metsikkö, joka on luonnonmetsän kaltainen eli siinä kasvaa useaa lajia puita ja pensaita monimuotoisuuden lisäämiseksi. Korkealle silokallion päälle päätimme istuttaa erittäin sitkeitä pohjoisia pensaita (orapihlajia ja marjatuomipihlajia) ja Itäväylän kupeeseen enemmän tilaa ja

syvempää maaperää vaativia rauduskoivuja, pihlajia ja koiranheispensaita.

Perjantai 9. toukokuuta osoittautui loistavaksi istutuspäiväksi: taivas oli sininen, ilma sopivan viileä ja illaksi oli luvassa kevyttä sadetta. Life Terra-säätiön perustaja Sven Kallen ja tiedottaja Anna Colás saapuivat Suomeen käynnistämään projektin ja istuttamaan kanssamme.



Paul, Sven, Anna, Anne ja Lauri istutusalueella.



Lukion edustajat istuttavat.

Aloitimme varhain ja ryhmä toisensa perään, yhteensä yli 100 oppilasta, pääsi istuttamaan. Sven ja Paul kertoivat ryhmille puiden merkityksestä erityi-

sesti kaupunkiympäristössä, ja opastivat istuttamisessa. Työskentely oli sulavaa ja iltapäivään mennessä kaikki taimet oli istutettu. Paul kertoo:

'The initial natural shyness was quickly replaced by a true drive to plant more ... Sometimes it was hard to stop those who wanted to plant tree after tree ... we had to ask them nicely to save some trees for their colleagues that were supposed to plant later during the day.

What was very nice was that for most of the youngsters, it was the first time for them to plant a tree! Something truly to remember and cherish years from now, when maybe while passing by their old school, they will see some nice, big trees and will have a story to tell about to their own kids!'

YLE Radio Suomen toimittaja saapui paikalle seuraamaan istutusta ja hän haastatteli koulun Vihreä lippu -raadinn aktiiveja Maria Saarelaa, Fareeha Umeria ja Daniela Rauhamaata suoraan lähetykseen. Heillä oli kuulijoille sama viesti kuin erällä koulumme 7.-luokkalaisella:



Vihreä lippu -raatilaisia haastatellaan Radio Suomeen.

'Puiden istuttaminen oli mielenkiintoinen kokemus. On kiva nähdä itse istuttamien puiden kasvu-prosessi. Puut tekee koulun ympäristöstä luonnonläheisemmän. Olisi kiva, jos muissakin kouluissa istutettaisiin kasveja ja levitettäisiin tietoa puiden tärkeydestä.'

Aamupäivän aikana Paul piti vielä yläkoulun oppilaille esityksen puista ja metsistä tuoden esille uutta tietämystä metsästä elävänä yhteisönä, jossa asukkaat 'puhuvat' toinen toisilleen, kilpailevat ja tekevät yhteistyötä keskenään. Nämä biokemialliset vuorovaikutukset mahdollistavat elämän Maan päällä, sellaisena kuin me sen tunnemme. Paulin sanoin:

'Maybe "treeish", "woodish" and "fungish" will become subjects to be studied as we try to better understand the natural world and reconnect with it in a healthy way! Maybe a future Nobel Prize for chemistry or biology was just in the auditorium of KSYK and we sparked the interest for such topics that will

turn into a passion and life-time career. We hope that our input will bear fruit in years to come!'

Työ ei kuitenkaan vielä ole ohi. Taimia on kevään aikana huolellisesti kasteltu, mistä kiitämme kouluisäntä Jari Parviaista ja iltavahtimestari Hannu Virtasta. Syksyn tullen käymme tarkistamassa taimien kunnon ja korvaamme uusilla ne, jotka eivät ole päässeet kasvun alkuun.

Yksi on kuitenkin varmaa, oppilailta ei innostusta puutu.

Suuri kiitos kaikille, jotka tekivät tämän mahdolliseksi eli oppilaat, vanhemmat, opettajat, Life Terra -säätio ja sponsorit.

Let's plant some more for the future!

Daniel Paul Dima

Founder and CEO of Porini Log Oy, consultancy company active in forestry and book making sector, active since 2006 with projects on four continents and more than 30 countries <http://www.porinilog.com/>

Anne Raatikainen-Ahokas

Biologian ja maantieteen lehtori ja Kestävän kehityksen tiimin vetäjä Kulosaaren yhteiskoulussa

Life Terra on Euroopan laajuinen hanke, jonka toiminnan rahoittaa osittain Euroopan komissio LIFE-ohjelman kautta. Säätion tavoitteena on vahvistaa suhdettamme luontoon ja taistella ilmastonmuutosta vastaan istuttamalla 500 miljoonaa uutta puuta Eurooppaan. Life Terra mahdollistaa vaikuttavan ilmastotoiminnan istuttamalla puita yhdessä paikallisten yhteisöjen kanssa, tarjoamalla koulutusta nuorille ja kehittämällä puiden seurantateknologiaa.

Projekti Kulosaareissa oli järjestön ensimmäinen Suomessa, joten Life Terra toimii nyt 25 Euroopan maassa.



Lisätietoja: www.lifeterra.eu



Paul luennoi keskushallissa.

Kuliksen Ersy

TEKSTI JA KUVA: JERA HÄNNINEN

Eturauhassyöpöpotilaiden tukipiste löytyy Kulosaaresta

Kulosaaren sydämessä, Svinhufvudintiellä sijaitsevan kerrostalon kellarissa, missä aiemmin pyöri verhoon- toimii nykyään jotain aivan muuta – potilasyhdistys, jonka työ näkyy harvoin julkisuudessa, mutta merkitsee paljon suomalaisille miehille.

Eturauhassyöpöpotilaiden tuki ry eli ERSY on vuonna 2001 perustettu valtakunnallinen potilasyhdistys, joka tarjoaa vertaistukea ja tietoa eturauhassyöpään sairastuneille miehille sekä heidän läheisilleen. Yhdistyksen toimisto muutti Kulosaareen vuonna 2021, ja tilat löytyivät sattumalta – mutta nyt ERSY tuntee olevansa kotonaan tässä vehreässä kaupunginosassa.

– Täällä on rauhallista ja toimisto toimii hyvin tukikohtana vapaaehtoisille, kertoo yhdistyksen puheenjohtaja Keijo Vanhala. Kulosaari on helposti saavutettava paikka, mikä on tärkeää erityisesti silloin, kun vertaistapaamisia järjestetään kasvotusten.

Tukea, joka tulee kokemuksesta

Eturauhassyöpä on miesten yleisin syöpä, ja siihen sairastuu vuosittain yli 5 000 suomalaista. Diagnoosi on monelle järkytys. Juuri tässä vaiheessa vertaistuki voi olla kullannarvoista.

ERSY järjestää pääkaupunkiseudulla vertaistukiryhmiä, joissa keskustellaan sairaudesta, hoidosta ja arjesta sen kanssa – rehellisesti, turvallisessa ja luottamuksellisessa ilmapiirissä. Tukipuhelin (040 828 0000) päivystää arkipäivisin klo 10–14, ja sinne voi soittaa, kun on tarve puhua.

– Usein pelkkä keskustelu toisen saman kokeneen kanssa tuo helpotusta. Se, että ei ole yksin, on monelle iso asia, sanoo puheenjohtaja Vanhala.

Vertaistukitoimintaan voi osallistua myös etäyhteyksien kautta asuinpaikasta riippumatta. ERSYn vapaaehtoiset tukijat eivät ole terveydenhuollon ammattilaisia vaan kokemusasiantuntijoita, joilla on henkilökohtainen ymmärrys tilanteesta.

– Meidän joukossamme on vertaistensa joukossa, Vanhala summaa.

Tule mukaan – saat PSA-testin kaupan päälle!

ERSYssä toimii joukko aktiivisia vapaaehtoisia, ja yhdistys on aina avoin uusille jäsenille – olitpa potilas,



ERSY ry:n puheenjohtaja Keijo Vanhala Mustikkamaan sillalla

läheinen tai muuten kiinnostunut toiminnan tukemisesta.

Syksyllä 2025 ERSY käynnistää kampanjan, jonka aikana kaikki uudet jäsenet saavat maksuttoman PSA-mittauksen SYNLABin laboratorioissa. PSA-mittaus on tärkeä verikoe, jonka avulla voidaan havaita eturauhassyövän riski jo varhain.

– Haluamme madaltaa kynnystä tulla mukaan toimintaan – ja samalla kannustaa miehiä tarkistuttamaan tilanteensa ajoissa, puheenjohtaja Vanhala sanoo.

ERSYn kotisivuilta löytyy lisätietoa toiminnasta, jäsenyydestä ja vertaistuesta. Sivustolla voi myös liittyä jäseneksi ja lukea ajankohtaisista tapahtumista.

Eturauhassyöpä - Eturauhassyöpöpotilaiden tuki ry



Kulosaarelaisena tunnen hyvin viihtyisän ja ainutlaatuisen asuinpaikkamme. Kun tarvitset apua asuntoasioissa, älä epäröi ottaa yhteyttä!

TUULA PARTANEN

Kiinteistönvälittäjä, LKV, LVV, YKV, rakennuttaja-asiamies RAKI™, Partner

0400 588 200

tuula@nordlkv.fi

nordlkv.fi/tuula

N O R D

Presidenttipari Ester ja K.J. Ståhlberg kulosaarelaisina

TEKSTI: TUIJA NIKKO • KUVAT: MIKKO MYLLYKOSKI

Lukutuvan teemaillassa olivat 8.5. vieraina valtiotieteen tohtori **Marjaliisa Hentilä** ja poliittisen historian emeritusprofessori **Seppo Hentilä**. Hentilät ovat kirjoittaneet kaksi hienoa kirjaa presidenttipari Ester ja Kaarlo Juho (K.J.) Ståhlbergin elämästä, joista tuoreimpaan, vuonna 2024 ilmestyneeseen teokseen *Oikeusvaltion etuvartiossa* illan esitys pitkälti perustui. Teos kuvaa presidenttiparin elämää vuosina 1925-1952, jolloin K.J. Ståhlberg ei enää ollut Suomen presidentti, ja jolloin pariskunta asui Kulosaareissa. Näkökulmana illan esityksessä oli nimenomaan Ester ja K.J. Ståhlbergin elämä kulosaarelaisina, ja sehän sopi hyvin meille kuulijoille, joita oli paikalla täysi tuvallinen.

Ståhlbergit ostivat Valter Thomén vuonna 1913 suunnitteleman talon Kulosaaren Eteläiseltä Ranta-tieltä (nyk. Armas Lindgrenin tie 10) vuonna 1929. Talon esitteli heille hyvä ystävä Armas Lindgren, jonka johdolla siinä tehtiin alkuun muutostöitä, mm. verannasta vierashuone. Kulosaari oli tullut Ståhlbergeille alun perin tutuksi mieluisana ratikaretkien kohteena. He olivat ihastuneet saareen siinä määrin, että olivat kahtena talokauppoja edeltäneenä kesänä vuokranneet jopa asunnon Ribbinghovista. Muutto Runeberginkadulta Kulosaaren ”Kotirinteeseen”, joksi he talonsa nimesivät, oli Ståhlbergeille Hentilöiden mukaan elämän kohokohta. Eri-



tyisesti Kulosaareen oli mieltynyt nimenomaan K.J., joka oli meri-ihminen ja innokas purjehtija. Kotirinteestä tulikin heidän loppuelämänsä koti. Talon myy-

Tavallista
Parempaa
Kulosaarelaisille

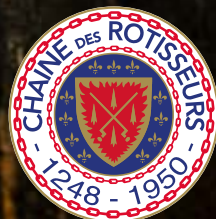
Hertta

K Supermarket

Lue meistä lisää



HERTTONIEMEN METROASEMA
HIIHTÄJÄNTIE 2 a
00810 HELSINKI
ARK 7-22, LA 8-22, SU 10-21



tiin K.J.:n kuoleman jälkeen 1952. Talon kiviaidassa arvovaltaisesta asukkaasta muistuttaa kuvanveistäjä Kim Simonssonin suunnittelema muistolaatta. Ståhlberg-säätiö hankki muistolaatan vuonna 2005, kun presidentin syntymästä oli kulunut 140 vuotta.

Ester ja K.J. olivat menneet naimisiin vuonna 1920. Molemmat olivat leskiä ja kummallakin oli lapsia, K.J.:lla kuusi ja Esterillä yksi. Kulosaaren kotiin muutti pariskunnan lisäksi kolme K.J.:n lasta ja kaksi palvelijaa. Vuonna 1934 taloon muutti Esterin leskeksi jäänyt Lea-tytär neljän lapsensa kanssa. Kulosaarelaisittain kiinnostava seikka lapsiin liittyen on, että K.J.:n tytär Kyllikki Tuominen (os. Ståhlberg, ent. Kovero) toimi Kulosaaren yhteiskoulun ensimmäisenä rehtorina vuosina 1940–1945.

K.J. Ståhlberg (1865–1952) oli Suomen tasavallan ensimmäinen presidentti vuodet 1919–1925. Hän oli taustaltaan oikeustieteen tohtori – oikeustieteilijä ja vankka oikeusvaltion ja demokratian puolustaja. Korkeimman hallinto-oikeuden ensimmäisenä presidenttinä ja perustuslakikomitean puheenjohtajana Ståhlbergilla oli ratkaiseva merkitys suomalaisen parlamentarismen rakentajana. Hän vaikutti myös keskeisesti valtio- ja oikeusjärjestyksen säilymiseen 30-luvun lapualaisvuosina. K.J. oli olemukseltaan arvovaltainen ja valtiomiesmäinen, mutta ei Hentilöiden mukaan ollut mikään kansanvillitsijä, vaan pikemminkin syrjäänvetäytyvä. Hän inhosi kaikenlaista pönötystä, eikä ainakaan osin juuri siitä syystä ollut halukas jatkamaan presidentin tehtävässä.

Presidenttikautensa jälkeen Ståhlberg jatkoi uraansa oikeusvaltion etuvartiossa – valtion virkamielenä oikeusministeriössä, lainvalmistelukunnan kolmannen jaoston vanhempana jäsenenä. Tässä itselleen mieluisassa tehtävässä hän toimi vuodesta 1926 aina vuoteen 1946 eli 81-vuotiaaksi saakka.

Ester Ståhlberg (1870–1950) oli kirjailija, kääntäjä, toimittaja ja yhteiskunnallisesti aktiivinen toiminnan nainen. Hän muun muassa perusti 1922 Kotaja kodittomille -nimisen lapsijärjestön, sittemmin Pelastakaa Lapset. Lisäksi hän esimerkiksi organisoivat työttömien virkamiesten lapsille ruoanjakelun ja oli tärkeänä taustavaikuttajana Toimelan setlementin perustamisessa. Siinä missä K.J. oli jäyhä ja äärettömän epäkäytännöllinen, Ester oli uskomattoman energinen ja aktiivinen, loistava verkostoituja ja organisaattori. Nämä ominaisuudet olivat omiaan pehmentämään jäykän miehen sosiaalisia ja poliittisia suhteita. Niistä oli hyötyä myös sodan aikana, kun isolle perheelle tarvittiin elintarvikkeita. Tarinan mukaan Ester onnistui muun muassa kerran hank-

kimaan silakoita perheelle matkallaan KB-ratikassa.

Erilaisuudesta huolimatta Ståhlbergit olivat toisilleen läheisiä. Talossa elettiin sopuisasti, K.J. tyynteli siinä missä Ester reagoi asioihin kiivaasti. Pariskuntaa yhdisti ahkera työnteko ja kiinnostus yhteiskunnallisiin asioihin sekä halu toimia heikompien puolella. Elämä Kotirinteessä noudatti tarkkoja rutiineja, joihin kuului mm. aamiainen ja päivän lehdet tietyssä aikataulussa sekä tunnin Kulosaari-kävely. Heistä tiedetään myös, että molemmat olivat täysin kaksikielisiä.

Päivittäisiin aamukävelyihin liittyy myös dramaattinen tapahtumasarja, joka oli koitua Ståhlbergin kohtaloksi. Pariskunnan kävellessä Turholmantiellä (nyk. Vähäniityntie) lokakuun 14. päivän aamuna vuonna 1930, heidän viereensä pysäköi vihreä Chevrolet-umpiauto. Autosta nousut kyyditsijä pakotti parabellumilla uhaten Ståhlbergin kyytiin. K.J.:n estelyistä huolimatta Ester tunki itsensä väkisin mukaan, mikä monien arvioiden mukaan pelasti K.J.:n hengen. Kyyditsijät eivät naisseurassa halunneet ryhtyä väkivallantekoihin.

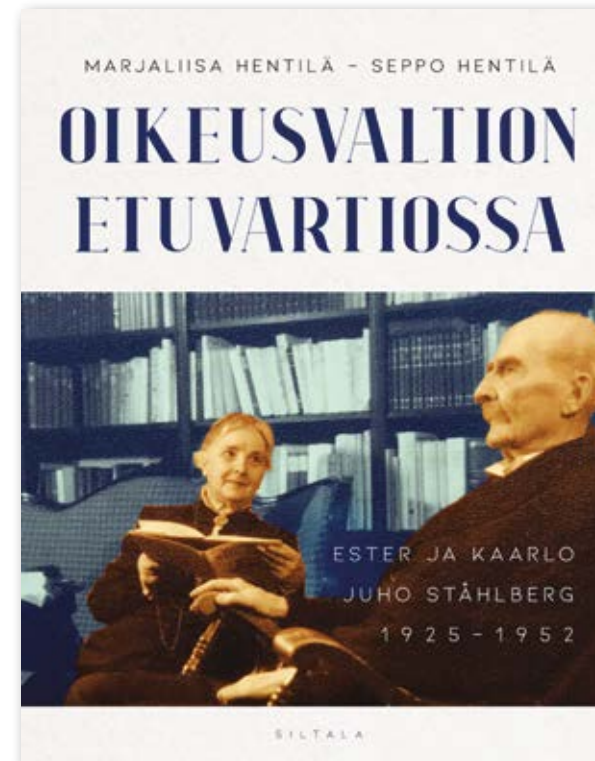
Vahvaan asemaan noussut Lapuanliike (1929–1932) oli antikommunistinen ja oikeistoradikaali kansanliike, jonka tavoitteena oli kommunismin kitkeminen Suomesta ja oikeistodiktatuurin valtaannousu. Sen tunnetuin toimintatapa olivat muilutukset eli kommunistien ja muiden vasemmistolaisten sekä liian maltillisiksi koettujen porvarillisten poliitikkojen väkivaltaiset sieppaukset ja kyyditykset. K.J. Ståhlberg, jonka ajattelulle keskeistä oli laillisuus ja kansanvaltaisuus, kaikkien kansankerrosten liittäminen yhteiskunnan toimintaan, oli tämän kansanliikkeen kannattajien arkivihollinen, jatkuvien murhaukkausien kohde. Ståhlberg ei uhkauksia pelännyt, vaan katsoi velvollisuudekseen palata politiikkaan vuonna 1929. Hän koki, että oikeistoradikalismi oli hyökkäys demokraattista oikeusvaltiota ja kansalaisten henkilökohtaista koskemattomuutta vastaan. Hän asettui Kansallisen edistyspuolueen kansanedustajaehdokkaaksi vuoden 1930 vaaleissa ja tuli valituksi eduskuntaan vuosiksi 1930–1933.

Kyydityksestä tiedetään, että sen olivat järjestäneet Lapuanliikettä lähellä olleet oikeistoaktivistit yhdessä joidenkin sotilashenkilöiden kanssa. Kyyditsijöiden vaatimuksena oli Ståhlbergin eduskuntaan menon peruuttaminen. Kyyditys eteni Turholmantieltä Joensuuhun saakka. Kävi kuitenkin niin, että matka keskeytyi ennen aikojaan. Jatkoyhteys Joensuusta epäonnistui, ja pariskunta pääsi vapaaksi. Sieppauk-

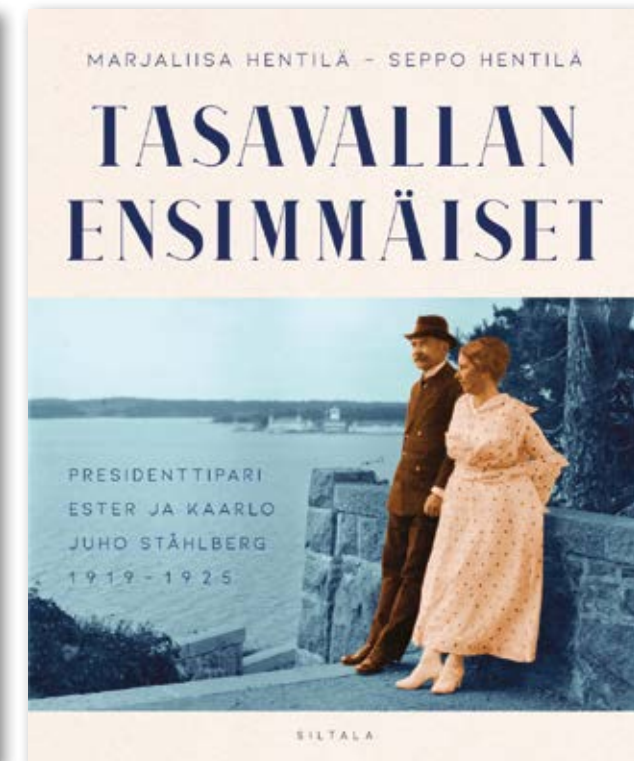
sella oli kuitenkin merkittävät seuraukset, sillä sen seurauksena Lapuanliikkeen kannatus suli. Presidenttiparin väkivaltainen sieppaus oli kansalaisille yksinkertaisesti liikaa, ja se käänsi yleisen mielipiteen Lapuanliikettä vastaan. Pariskunta palasi Joensuusta Helsinkiin junalla. Reitin varrella ihmisjoukot olivat asemilla hurraamassa rohkealle pariskunnalle kukkakimppujen kanssa. Helsingin rautatieasemalla heitä oli vastassa 10 000 ihmistä. Murhapropaganda jatkui kuitenkin vielä näidenkin tapahtumien jälkeen. Kotirinteen edustalla oli poliisivartio vielä vuonna 1932 Mäntsälän kapinan aikoihin.

Vielä sellainen anekdootti kuultiin K.J. Ståhlbergistä, että hän kirjoitti vuonna 1936 lausunnon Kulosaaren itsenäisyyden puolesta. Tämän sanotaan olleen ainoa kerta, jolloin hän ajoi niin sanotusti ”omaa asiaa”. Kuten tiedämme, hänen aloitteensa kuitenkin tyrmättiin. Tässä asiassa hän ei siis onnistunut, mutta onneksi hän onnistui oikeusvaltion säilyttämisessä.

Molemmat Marjaliisa Hentilän ja Seppo Hentilän Ståhlbergeista kirjoittamat kirjat löytyvät Lukutuvasta:



Tasavallan ensimmäiset. Presidenttipari Ester ja Kaarlo Juho Ståhlberg 1919–1925. Siltala 2022.



Oikeusvaltion etuvartiossa. Ester ja Kaarlo Juho Ståhlberg 1925–1952. Siltala 2024.



Tervetuloa mukaan Kulosaarelaiset ry – Brändöborna rf:n toimintaan: Kulosaari-päivään, retkille, lukutupaan, teemailtoihin, lehden tekoon... Ilmoittautuminen: kulosaarelaiset@gmail.com

Suomen tyylikkään raitiovaunu

TEKSTI: ELINA SEPPÄLÄ

KUVAT: HELSINGIN KAUPUNGINMUSEON KOKOELMISTA ja INGE ENGSTRÖM

Ruskea pässi raiteille?

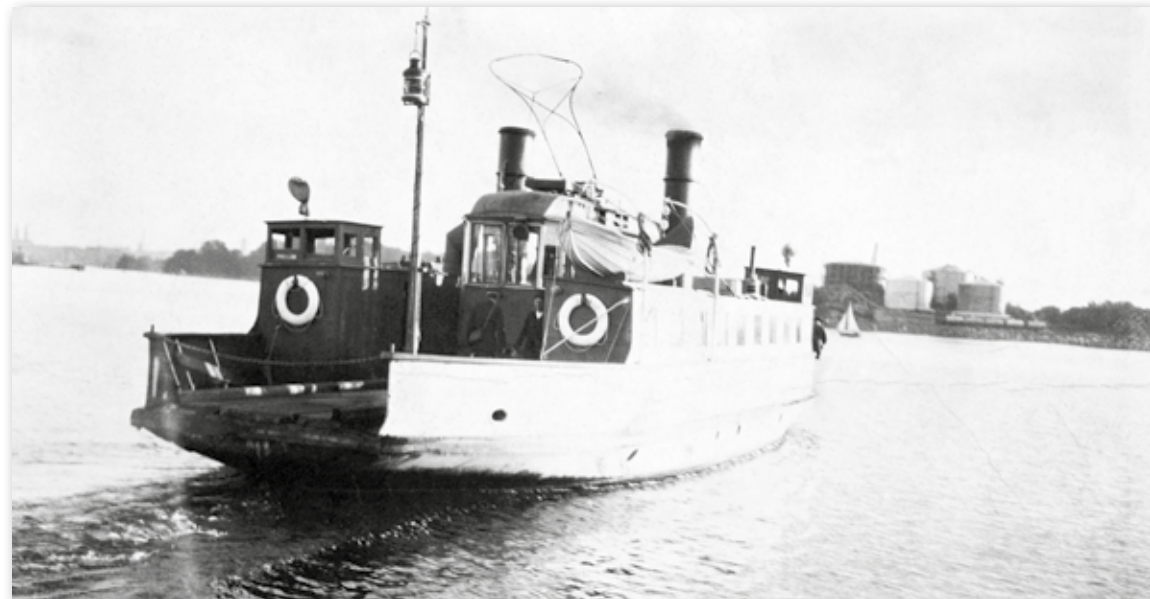
Raitioliikenne Helsingin ja vasta perustetun Kulosaaren huvilakaupungin välillä käynnistyi vuonna 1910. Vuodesta 1919 alkaen reitillä liikennöi kaksi kulosaarelaisen oman Ab Brändö Spårvägsaktiebolag -yhtiön Asea-merkkistä raitiovaunua vuosimallia 1917. Kulosaarelainen raitiotieyhtiö oli tärkeä koko pääkaupungin liikenneolojen kehitykselle, sillä juuri se rakennutti ensimmäisen sillan Sörnäisistä Kulosaareen ja avasi samalla tien Helsingistä itään päin suuntautuvalle liikenteelle.

Kulosaaren huvilakaupunkihankkeen onnistuminen 1900-luvun alussa vaati tehokkaan liikenteen järjestämistä saaren ja kaupungin välille. Ratkaisuksi keksittiin raitiotie, jota varten oli kuitenkin rakennettava silta mantereelle. Jo vuonna 1907 Kulosaari-yhtiöllä oli valmiina piirustukset Sörnäisten niemen ja Kuorekarin välistä läppäsiltaa varten, mutta Helsingin kaupunki epäili yhtiön vakavaraisuutta eikä antanut lupaa sillan rakentamiselle.

Yhtiössä ei lannistuttu vaan haettiin mallia Tukholmasta, jossa Lidingön huvilakaupungin liikenne hoidettiin ajamalla raitiovaunu ympärivuotiseen käyttöön soveltuvaan lauttaan, jolla se kuljetettiin salmen yli. Näin tehtiin pian Kulosaaressakin; raitiovaunu ajettiin Sörnäisissä höyrylauttaan nimeltä *Brändö*, sitten se matkusti aalloilla saaren rantaan, jossa matka jatkui maata pitkin aina päätepysäkille eli Kulosaarentien kääntöpaikalle saakka.

Vuonna 1917 oli kaupunki vihdoinkin todennut Kulosaari-yhtiön luotettavaksi kumppaniksi ja antanut sillalle rakennusluvan. Kaksi vuotta myöhemmin valmistunut silta oli aikansa pisin Suomessa. Sen keskellä oli kääntösilta, joka siirtyi sivuun leveän laivaväylän tieltä. Sillan valmistuminen johti lauttaliikenteen päättymiseen. Asiaa ei jääty suremaan, sillä uutta siltaa pitkin kolistelivat nyt Kulosaaren raitiotieyhtiön tuliterät, tyylikkää Asea-vaunut.

Korkeat ja pitkät tiikkipäällysteiset vaunut olivat paitsi käytännöllinen kulkupeli kaupungin keskus-



Ensimmäiset Kulosaaren liikennöineet raitiovaunut matkasivat 1910-luvulla salmen yli lautan kyydissä.



Kulosaaren sillan valmistajaisjuhlissa joulukuussa 1919 ihasteltiin myös vasta käyttöön otettuja ruotsalaisia Asea-vaunuja.

taan, myös eräänlainen kulosaarelaisuuden symboli. Ylväissä vaunuissa, jotka saivat saarelaisen keskuudessa lempinimen *bruna* tai *bruna bäszen* läheisten saarien mukaan, tavattiin tuttavii ja vaihdettiin kuulumisia. Joku astui sisään huikkaamalla koko vaunukunnalle tervehdyksen *God morgon allesammans!* ja konduktööri puolestaan antoi lähtömerkin vasta katsottuaan, että viimeinenkin myöhässä tuleva matkustaja oli huohottaen kivunnut kyytiin. Kaupunkia kohti saattoi samassa vaunussa körötellä joukko koululaisia, paroni Standertskjöld-Nordenstam, kuvataiteilija Hanna Rönnberg ja presidentti K.J. Ståhlberg.



Kulosaari-kauppatori -linjan vuosineljänneskortti vuodelta 1920.

Kulosaaren raitiotieyhtiö lahjoitti yhdyskunnan pioneereille 19.5.1917 tällaisen "jetonin", jota näyttämällä sai matkustaa maksamatta yhtiön linjoilla.



Raitiotien reitillä vallinneet suuret korkeuserot sekä haastava, merellinen ilmasto asettivat vaunuille teknisiä erityisvaatimuksia, joita ne eivät täysin täyttäneet. Vaunuja jouduttiinkin korjailemaan tämän tästä. Matkustajamäärä lisääntyi silti jatkuvasti, kun saaren asukasluku kasvoi. Yhtiön puuhamiesten perustehtävä eli liikenneyhteyksiensä järjestäminen saarelle oli siis vastoinkäymisistä huolimatta täytetty.

Brändö Spårvägsaktiebolag oli koko toimintansa ajan tiiviisti sidoksissa Helsingin kaupunkiin. Kulosaarelaisen omien vaunujen lisäksi saareen liikennöitiin 1920- ja 1930-luvulla myös Helsingin Raitiotie- ja Omnibussiosakeyhtiöltä vuokratuilla vaunuilla. Yhtiöiden välit olivat jännitteiset, sillä saaren liikennejärjestelyt linkittyivät Herttoniemen ja koko itäisen Helsingin alueen kehittämissuunnitelmiin. Kulosaaren ja kaupungin liikenneyhtiöiden toisistaan riippuvaiset päätökset ja epämääräiset vastualueet johtivat pian siihen, että vuonna 1928 kulosaarelaisen raitiovaunuyhtiö – vaunuineen – myytiin Helsingin kaupungille.

Vuonna 1936 kaupunki siirsi Kulosaaren "omat" vaunut Käpylän ja Munkkiniemen linjoille, joilla niillä liikennöitiin aina vuoteen 1954 saakka. Raitiovaunuliikenne Kulosaareen jatkui silti edelleen läpi sota- vuosien aina vuoteen 1951 saakka.

Kesämökkinä ja museona

Aika ajoi ohi "ruskeista päseistä" ja niitä odotti purkaminen, kuten muitakin vanhoja vaunuja. Elettiin sodan jälkeistä raaka-ainepulan aikaa ja kaikki hyödyllinen pyrittiin kierrättämään. Kulosaaren vaunut pelasti kuitenkin niiden kauneus; ne miellyttivät Ruskeasuon raitiovaunuvarikon hoitajaa, joka päätti pelastaa vaunut persoonalliseksi kesämökiksi ja kalustovajaksi Nurmijärvelle.

Vaunut seisoivat Sääksjärven rannassa lähes neljäkymmenen vuoden ajan. 1990-luvun alussa omistajan perikunta päätti luopua vaunumökistä ja otti yhteyttä kaupungin liikennelaitokseen, jossa innostuttiin ja haettiin vaunut takaisin Helsinkiin. Ne lahjoitettiin nyt Helsingin kaupunginmuseolle ja niitä säilytettiin liikennelaitoksen tiloissa Vallilan halleilla.

Sana vaunujen paluusta kiiri ensin raitiovaunuharrastajien keskuuteen ja pian Kulosaaren Kotiseuturahaston Säätiön hallituksen korviin. Säätiössä innostuttiin niiden kunnostamisesta, ja ainakin yksi vaunu haluttiin entisöidä liikennekelpoiseksi. Myös kaupungin puolella hanketta pidettiin kannatettava-

na. Joulukuussa 2000 Helsingin kaupunginmuseo, kaupungin liikennelaitos ja Kulosaaren Kotiseuturahaston Säätiö päättivät yhdessä vaunun kunnostamisesta eli käytännössä uudelleen rakentamisesta. Myöhemmin Koneen Säätiö tuli mukaan hankkeen toiseksi rahoittajaksi.

Työ oli vaativaa ja kesti usean vuoden ajan. Kun replikavaunu alkoi valmistua, laativat osapuolet sopimuksen sen säilytyksestä ja käytöstä toukokuussa 2005. Valmiin vaunun tuli omistamaan Helsingin kaupunginmuseo, mutta sekä HKL-Raitiliikenteellä että museolla oli siihen käyttöoikeus siten, että osan

vuotta vaunu oli esillä Raitiovaunumuseossa, ja osan HKL-Raitiliikenne käytti sitä tilausliikenteessä.

Hankkeen alullepanija ja suurin kustantaja Kulosaaren Kotiseuturahaston Säätiö sai vastineeksi ponnisteluistaan ”osoittaa vaunun käyttöajasta tilausliikenteessä yhteensä 40 tuntia haluamilleen tahoille veloituksetta.” Ajatuksena oli käyttää vaunua pääasiassa Kulosaarelaiset ry:n ja Kulosaaren koulujen järjestämässä toiminnassa. Helsingin kaupunginmuseo luovutti vuonna 2015 vaunun omistajuuden HKL:lle eli nykyiselle Kaupunkiliikenne Oy:lle. Tahojen välinen sopimus oli silti edelleen voimassa.



Lukutuvan vapaaehtoiset ratikka-ajelulla 21.8.2018 (Kulosaarelaiset-lehti 2018-5 s. 18)

Vaunu on ollut ajossa viimeksi marraskuussa 2019 joulukadun avajaisissa Kulosaarelaiset ry:n toimesta. Kun vaunua toivottiin pitkästä ajasta uudestaan ajoon alkukesällä 2024, osoittautui se yllättäen hankalaksi. Osaavia kuljettajia puuttui, mutta pian kävi myös ilmi, ettei vaunu ollut ajokelpoinen, sillä sitä ei ollut kunnostettu Helsingin uuden 750V linjajännitteen vaatimalle tasolle.

Säätiö on nyt tiedustellut Kaupunkiliikenteeltä, minkälaisia toimenpiteitä vaunun ajoon saaminen vaatisi ja mitkä olisivat näiden toimenpiteiden kustannukset. Kaupunkiliikenne on luvannut teettää asiasta selvitystyön. On siis toivoa, että ”iso ruskea” vielä joskus palaa raiteille, ja kulosaarelaiset saavat taas kavuta sen kyytiin.

Kirjallisuus:

Matti Räsänen, Kulosaaren raitiotie. HKM, HKL ja Kulosaaren Kotiseuturahaston Säätiö 2007.

Kulosaaren kirkkovakan syksy

Kulosaari-päivä ti 26.8. klo 17:30-20

Tule poikkeamaan pisteellemme! 60-vuotisjuhlavuoden kunniaksi myynnissä upeita Kulosaaren kellotapuli-korvakoruja.

Ilta ruoka ti 2.9., 14.10., 11.11. ja 2.12. klo 17-18 seurakuntasalissa

Tervetuloa yhteiseen pöytään kerran kuussa, kaikenikäiset. Maksu 3 e seurakunnan diakonian hyväksi.

Syysretki la 13.9. Haltian luontokeskukseen ja Espoon taidemuseoon. Tarkemmat tiedot erillisessä mainoksessa.

Koko perheen enkelipolku la 1.11. Leposaaressa klo 16-19

Velj. Löytty-konsertti su 16.11. kirkossa klo 18

**Lämpimästi tervetuloa tapahtumiin ja toimintaan!
Lisätietoa verkossa: <https://kirkkovakka.wordpress.com>
ja facebookissa Kirkkovakka ry**



Kirkkovakan syysretki

Haltian luontokeskukseen ja Espoon taidemuseo Emmaan lauantaina 13.9.

- Lähtö klo 9 Kyösti Kallion tie 1 (ala-asteen edestä)
- Opastettu kiertokäynti Haltian Luontokeskuksessa klo 10 ja lounas
- Opastettu kiertokäynti Espoon taidemuseossa klo 12-13 suomeksi ja klo 13-14 ruotsiksi. Collection Kakkonen ja omatoiminen tutustuminen näyttelyihin.
- Paluu Kulosaareen klo 15.15.

- Retken hinta 40 e (Kirkkovakan jäsenille 35 e) sisältää opastukset, lounaan ja kuljetukset. Retkimaksu maksetaan Kulosaaren Kirkkovakan tilille FI64 1210 5000 012149, viitteeksi Syysretki 2025 ja osanottajien nimet. Ilmoittauduthan 10.9. mennessä sähköpostilla osoitteeseen kirkkovakka@outlook.com



Mietteitä uskonnosta

TEKSTI JA KUVAT: KIRSTI SANTAOLMA

Harry Blässar ja Tapani Ruokanen keskustelivat alkukesästä perimmäisistä kysymyksistä Harryn kirjoittaman kirjan ”Mietteitä uskonnosta” pohjalta. Teksti muodostuu suorista lainauksista heidän puheenvuoroistaan.

Kulosaaressa lähes koko elämänsä ajan asunut Harry Blässar on yhä yli 90-vuotiaana kiinnostunut maailmanmenosta ja lähettää usein mielipidekirjoituksia eri lehtiin. Hän on myös kirjoittanut useita kirjoja lähinnä omista kokemuksistaan. ”Mietteitä uskonnosta” on toisaalta kooste aikaisemmista teksteistä, toisaalta syvällistä pohdintaa uskonnosta ja uskomuksista. Tapani Ruokanen, joka on muiden ammattiansa ohella pappi, tutustui lehden pyynnöstä kirjaan ja tuli Harryn kotiin keskustelemaan siitä.

Harry: Oliko Jeesus Jumala vai sanansaattaja? Tämä kysymys riitti katkaisemaan Harryn ja hänen pappiystävänsä välit. Onko Jumalaa olemassa? Vaikka tiede ei voi todistaa, maailman moninaisuus todistaa, ettei sattuma riitä selittämään tätä järjestelmää, siihen tarvitaan superarkkitehti.

Tapani: Me näemme koko ajan jumalan hänen tekojensa kautta, uskonto ei ole tieteellisesti todistettavissa, Harryn kirjan viesti on juuri se. Kirkonmiehen pitäisi kiittää Harrya näiden kysymysten nostamisesta. Kristinuskon puolustus: Kysymys Jumalasta ei noudata meidän logiikkaamme. Augustinus, joka kuoli vuonna 430, pohti koko ajan tätä asiaa ”Minun sydämeni on levoton, kunnes se löytää levon sinussa.”

Harry: Olen miettinyt kehitysoppia, esimerkiksi erilaisten eläinten kehittymistä.

Tapani: Tiedon pallo kasvaa kelluvan tietämättömyyden meressä, planeettoja on ääretön määrä, maapallo on erinomainen, mutta ei tiedetä, onko se ainoa.

Harry: Kristinuskon on yksijumalainen – vai onko se, kun on Jumala, Jeesus ja pyhä henki. Tämä on iso ja tärkeä kysymys. Mistä Jumalan voi tuntea?

Tapani: Jeesuksesta. Jumala tuli ihmiseksi, jotta ihminen puhui ihmisenä ihmiselle. Jeesuksen puolustaja on pyhä henki.

Mitä ovat Jeesuksen elonmerkit? Harryn mielestä sellaisia elonmerkkejä ei ole. Tapani kertoo tapaamisesta äiti Teresan kanssa. Ympäristön köyhyyttä ja kurjuutta ihmettelevälle Tapanille Äiti Teresa sanoi: ”Yhtä voi aina auttaa ja useampaakin”. Sitä on rak-

kaus. Sitä Jeesuskin teki: paransi, paransi...

Pelastus kuoleman jälkeen: elämä sille, joka uskoo Jeesukseen. USKO on lahja, se on meille annettu ”Credo quia absurdum” Uskon koska se on mahdotonta.

Harry: Miten älyllinen ihminen voi uskoa? Järkeä pitää käyttää, se on Jumalan lahja. Usko on kaikessa läsnä, maailmassa näemme Jumalan.

Tapani: Maailmassa on ja on ollut 80 miljardia ihmistä – ovatko kaikki pelastuneet? Sitä on vaikea selittää, olisiko Jumala kuin tietokone, joka käsittelee miljardeja asioita hetkessä, esim. lukemattomia rukouksia.

Harry ihmettelee sekularismia, epäjumalien palvontaa.

Tapanin käsityksen mukaan USKO on ytimeltään luottamusta, Jumalalta maailma ja luonnonlait, ihmisillä vapaa tahto, voi valita oikein tai väärin.

Syynä siihen, että voi olla onnettomuuksia ja luonnon katastrofeja, on usein ihmisen yritys hallita luonnonvoimia irrationalisella tavalla

Jumala on mysteeri. Jumala ilmenee erilaisena eri uskonnoissa ja eri puolilla maailmaa.

Tapani huomauttaa, että Jeesus sanoo: ”Minulla on myös muita lampaita toisista laumoista.”

Harry: Mitä sanot, Tapani, ruumiin ylösnousemisesta?

Tapani: Raamattu on kirjoitettu 2000 vuotta sitten käytetyllä kielellä, olisiko suomenkielinen termi ihan oikea. Toisaalta me olemme informaatiota (aivomme ovat).

Ja keskustelu jatkui...

Harryn kirjassa käsitellään näitä ja monia muitakin aiheita. Sen voi lainata Lukutuvasta. Jos haluaa saada sen omaksi, Harrylta varmasti löytyy. (Yhteys lehden toimitukseen www.kulosaarelaiset@gmail.com)

Harry ja Tapani keskustelun päätyttyä.



KULOSAAREN KIRKON SYKSY

- Messu su klo 10, kirkkokahvit



AIKUISILLE

MAANANTAISIN joka toinen viikko 1.9. alkaen rukouspiiri klo 18-20 kirkossa. Mukana Seppo Juntunen.

TIISTAISIN parittomilla viikoilla 9.9. alkaen kaikille avoin raamattupiiri klo 12-13.30. seurakuntasalissa.

Vetäjänä Arja Vehko.

TORSTAIKAHVILA klo 13-14. Vetäjänä Anneli Ljung.



 **HERTTONIEMEN SEURAKUNTA**
KIRKKO HELSINGISSÄ

LAULUN SIIVIN joka toinen keskiviikko klo 14 3.9. alkaen. Kahvit 13.30. Laulattajana Kirsi Lemponen.

ILTARUOKA tiistaisin kerran kuussa 2.9., 14.10., 11.11. ja 2.12. klo 17 seurakuntasalissa. 3 e.

LAPSIPERHEILLE Torstaisin perhekerho klo 9.30-11.30. seurakuntasalissa (ei 16.10.)

PYHÄINPÄIVÄNÄ 1.11. ENKELIPOLKU koko perheelle Leposaassa klo 16-19.

Entistä ehommat – Kulosaaren kirkon kynttilänjalat

TEKSTI: MIKKO-OLAVI SEPPÄLÄ

Kulosaaren kirkon lattialla seisovat kynttilänjalat ovat palvelleet saarelaisia yli sadan vuoden ajan. Ajan saatossa ne olivat päässeet kolhiintumaan ja menettäneet ryhtinsä. Kulosaaren Kirkkovakka huolehti niiden kunnostamisesta uuden veroisiksi. Visainen tehtävä uskottiin hopeaseppä Jari Nissiselle.



Allan Granfeltin lahjoitus vanhaan kirkkosaliin

Kulosaaren seurakunta vastaanotti lahjoituksia seurakuntalaisilta sekä ensimmäistä kirkkosalia varustettaessa vuonna 1921 että varsinaista kirkkoa vihittäessä vuonna 1935. Väliaikainen kirkkosali sisustettiin kunnantalon yhteyteen Armas Lindgrenin suunnitelman mukaisesti. Alkavan seurakunnan varoista kustannettiin kalusteet, urkuharmoni ja pappinkaapu, mutta paljossa tukeuduttiin yksityiseen apuun. Esimerkiksi ehtoollismaljan hankki johtaja Juho Kuosmanen ja öylättilautasen johtaja Albert Boxström, ja alttarivaatteet valmistettiin seurakuntalaisten omin voimin. Kirkkosaliin lahjoitetut esineet seurasivat aikanaan mukana uuteen kirkkoon. Niin myös kynttilänjalat, jotka oli seurakunnalle lahjoittanut johtaja Allan Granfelt puolisoineen.

Granfelt (1872–1947) muistetaan Kulosaaren huilakaupungin keskeisenä perustajahahmona, joka

toimi alkuvaiheessa Brändö-yhtiön isännöitsijänä eli toimitusjohtajana ja sitten Kulosaaren kunnanvaltuuston ensimmäisenä puheenjohtajana. Varsinaisena päätoimenaan Granfelt pyörityi Helsingfors Saluhallar -yhtiötä, joka omisti Unioninkadun Torihallit ja vuokrasi niistä liiketiloja. Granfeltin huvila sijaitsee hallitsevalla paikalla Casinoa vastapäätä hänen oman nimikkokatunsa varrella.

Granfeltilla oli suuret ansiot myös seurakunnan rakennushankkeiden järjestämisessä. Hän kuului kirkkovaltuustoon ja -neuvostoon 1920-luvun alussa ja ystävystyi kirkkoherra Rafael Gyllenbergin kanssa. Granfelt järjesti 1921 seurakunnalle ja pappilalle tilat kunnantalon yhteyteen ja junaili myöhemmin rakennuksen myynnin seurakunnalle. Hän johti Leposaaren hautausmaan rakennushanketta, oli rakentamassa kellotapulia ja maksoi omasta pussistaan yhden sen kolmesta kellosta. Edelleen Granfelt oli mukana 1930-luvulla, kun kirkkoa rakennettiin ja sen alttaritaulua hommattiin. Kynttilänjalat seisovat arkun molemmin puolin hänen omissa hautajaisissaan tammikuussa 1947.



Kulosaaren vanha kirkkosali, kynttilänjalat molemmin puolin alttaria.



Vasemman kuvan sulhanen (1973) oikealla arkussaan (2025). Kynttilänjalat kummassakin tilaisuudessa paikallaan

Hopeaseppä kertoo

Kynttilänjalat kunnosti talvella 2024–2025 hopeaseppä Jari Nissinen Monimetalli oy:stä. Ensinnäkin oli purettava osiin. 110 senttimetriä korkeat jalat koostuivat teräsrungosta ja 16 hopeoidusta messinkiosasta, jotka olivat kokeneet kovia vuosien varrella. Molempien kynttilänjalkojen sisällä oli runsaasti puisia vahvistusosia, jotka olivat hajonneet niin, että jalat olivat päässeet taipumaan kasaan ja vääntymään.

Ammattilaisena on vaikea arvioida kynttilänjalkojen ikää. – Varmastikaan niitä ei ole uutena lahjoitettu seurakunnalle, Nissinen toteaa. – Juttelin tässä sepän kanssa, joka katsoi kynttilänjalkojen teräsrunkoja, toinenhan oli poikki ja piti korjata. Teräsrunko oli tehty takomalla, ja sepän mukaan samaan tapaan tehtiin satojen vuosien ajan. Messinkisiä pintaosia

on uusittu ja vaihdettu jälkikäteen. Mutta milloin, sitäkin on vaikea sanoa. Mitään leimoja näissä ei yleensä ole.

Nissinen arvelee, että kynttilänjalat ovat parisataa vuotta vanhoja ja venäläistä alkuperää. – Venäjällä on tehty samantyyliisiä



Kynttilänjalat koostuivat teräsrungosta, 16 hopeoidusta metalliosasta ja puuvahvikkeista.

kynttilänjalkoja, joita on monessa ortodoksisessa kirkossa, Nissinen tietää. – Yläosissa on vaihtelua, siinä voi olla yksi kynttilä tai sitten 40 kynttilää, niitä on hyvin erilaisia. Olen kunnostanut aikaisemminkin muutaman tuollaisen, hän kertoo.

Kulosaaren kynttilänjalat olivat päässeet todella huonoon kuntoon. – Puuosat olivat täysin hapertuneet pois, joten uusin ne kaikki. Yhdessä metalliosassa saattoi olla satoja kol-

huja. Puolet messinkiosista jouduin korjaamaan ja juottamaan niihin vahvikkeita sisälle, puolet onnistui pelkällä oikaisulla. Sen jälkeen kuparoin ja hopeoin kaikki osat. Lisäksi tein kynttilänjalkoihin uudet mansettilautaset.

Vanhin esine, joka on käynyt Nissisen pajalla korjattavana, oli Tuusulan kirkon 400 vuotta käytössä ollut kastemalja. Tyypillistä näin vanhoille kirkkolisille esineille on, että niitä on korjailtu useita kertoja matkan varrella – vaihtelevalla taidolla. Nissinen havaitsi, että Kulosaaren kynttilänjalkojakin oli paikallitultu kuluneen sadan vuoden varrella.

– Toinen juttu on, että ne oli sitten korjauksen jälkeen väärin kasattu. Eli siellä oli uusittu hajonneita osia, mutta kun ei ole ollut kameraa apuna niin korjaaja ei ole tiennyt, missä järjestyksessä osat on kootava. Ihan kuin legopalikoita olisi laitettu väärinpäin, osat eivät enää ollenkaan istuneet toisiinsa, hopeaseppä kuvailee.

Nissinen saikin pätkäillä ja sovitella, mitkä osat kuuluivat yhteen. – Ei se järjestys välttämättä ihan oikein ole edelleenkaan, mutta on se lähempänä kuin millaisena ne minulle tulivat.



"Ihan kuin legopalikoita olisi laitettu väärinpäin, osat eivät enää ollenkaan istuneet".

Uutta siltaa pitkin Korkeasaareen

TEKSTI: MARI LEHMONEN

KUVAT: MARI LEHMONEN (ML) ja ANNIKA SORJONEN (AS)

Kesän aikana Korkeasaareen on syntynyt suloisia eläinlapsia, jotka ilahduttavat myös lajien suojeluohjelmia. Korkeasaaren eläinlajeista 40 kuuluu eläintarhojen yhteisiin suojeluohjelmiin, joiden tarkoitus on ylläpitää elinvoimaista tarhakantaa tukena luonnonkannalle. Suo-

jeluohjelmat mahdollistavat uhanalaisten lajien palautukset luontoon. Tänä kesänä Korkeasaaresta lähti luontoon kaksi metsäpeuraa Lauhanvuoren kansallispuistoon ja nuori partakorppikotka eteläisen Ranskan vuoristoalueelle.

Finkensilta avautui eläintarhan vierailijoille

Korkeasaareen saavutaan nyt maitse uuden Finkensillan kautta Kalasataman eteläkärjestä eli Nihdistä. Mustikkamaan ja Korkeasaaren välisellä sillalla alkoi elokuun alussa ensi vuoteen kestävä remontti, jonka aikana Mustikkamalta ei ole suoraa kulkua Korkeasaareen. Bussi 16 liikennöi edelleen päätepysäkilleen Mustikkamalle, josta opasteet ohjaavat eläintarhan vierailijat Isoisänsillan kautta Nihtiin ja Finkensillalle.

Korkeasaaren ensimmäisen jääkarhun mukaan nimetty Finkensilta avautuu kaikille kevyen liikenteen käyttäjille loppuvuodesta. Tuolloin Finkensiltaa pitkin pääsee vain Korkeasaaren uudelle sisäänkäyntirakennukselle, sillä Korkeasaarensilta ja Kruunuvuorensilta ovat vielä työmaana. Kruunusiltojen raitiovaunuliikenteen on suunniteltu käynnistyvän vuonna 2027.

Kruunusillat tuovat Korkeasaaren aiempaa lähemmäs Helsingin keskustaa. Kesäkuussa avautunut Merihaansilta lyhensi matkaa Merihakaan ja nyt myös Korkeasaareen pääsee helposti kävellen Hakaniemestä. Matka Hakaniemen torilta Korkeasaareen on siltoja pitkin noin 1,7 kilometriä. Vesibussiliikenne Kauppatorilta Korkeasaareen jatkuu elokuussa päivittäin ja syyskuussa viikonloppuisin, aina sunnuntaihin 28.9. asti.

Tunturipöllön poikaset kuoriutuivat kesäkuun alussa. (ML)



Maaliskuussa kuoriutunut partakorppikotkan poikanen lentää pian luonnossa. (AS)



Metsäpeurojen vasat osallistuvat ensi vuonna alkavaan suojeluhankkeeseen Suomessa. (ML)

Kissojen Yö ja Korkeasaari K18

Tänä syksynä järjestämme Kissojen Yöt perjantai-iltoina 5. & 12.9. ja Korkeasaari K18-tapahtuman lauantai-iltoina 6. & 13.9. Iltatapahtumat alkavat klo 16. Eläintarha on perjantaina päivällä avoinna vain vuosikorttilaisille. Tapahtumilla kerätään varoja manulien suojeluun. Lipunmyynti tapahtumiin alkaa 1.8.

ja tarkempi ohjelma löytyy Korkeasaaren nettisivuilta. Kissojen Yön ohjelmassa on lasten suosikkeja, kuten kasvomaalausta, teatteria, kissajumppaa, onnenpyörää, askartelua ja tietysti kissojen juonnettuja ruokintoja. Korkeasaari K18 -illoissa on eläinten ruokintojen lisäksi mm. asiantuntijaluentoja, korupajaa, glittermeikkausta ja musiikkia.



Kesäkuun puolivälissä syntynyt myskihärkäkili on kaksiviikkoinen ja emonsa ensimmäinen. (ML)



Naapurietu Kulosaarelaiset-lehden lukijoille:

-50%

VUOSIKORTISTA

Lunastettavissa 30.11.2025 saakka
Korkeasaaren lipunmyynnissä tällä kupongilla.
Max. 2 etuhintaista vuosikorttia/kuponki.

Korkeasaari ZOO

VILLA ANNA, Herttonäsin valtatie 10, nykyisin Kulosaaren puistotie 10



TEKSTI JA KUVAT: JYRKI MIKKOLA

Nimensä talo on saanut sen asukkaista. Talon rakennutti Anna Kuosmanen, joka asui talossa 1911–1925 ja on haudattuna Leposaaren hautausmaalle hautapaikalle no 1. Hänen poikansa Elo Kuosmanen asui vuoteen 1931 ja joutui myymään talon suuren laman yhteydessä. Talon osti virolais-saksalainen Anna Tjede, asui vuodesta 1931 ilmeisesti sodan loppuun saakka. Vuosina 1946–2 021 talossa asui äitini Anna-Liisa. Vuodesta 1986 vuoteen 2006 tyttäreni Anna, ja vuodesta 2022 alkaen hän jälleen asuu kyseisessä talossa.

Anna Kuosmanen rakennutti talon rakennusmestari Wäisänen suunnitelman mukaan vuokratilaksi. Wäisänen toimi Lars Sonckin toimistossa. 1. kerros on hirsirakenteinen, tehty vanhoista hirsistä, jotka oli siirretty Karjalan kannakselta ilmeisesti vesiteitse.

Remontin yhteydessä löysin venäjänkielisen tekstin, velkakirjan. Siinä sanotaan, että rakennusmies on jäänyt hopeisen ruplan velkaa 15.9.1856, vuosilustoja laskemalla on puu lähtenyt kasvamaan vuonna 1709.

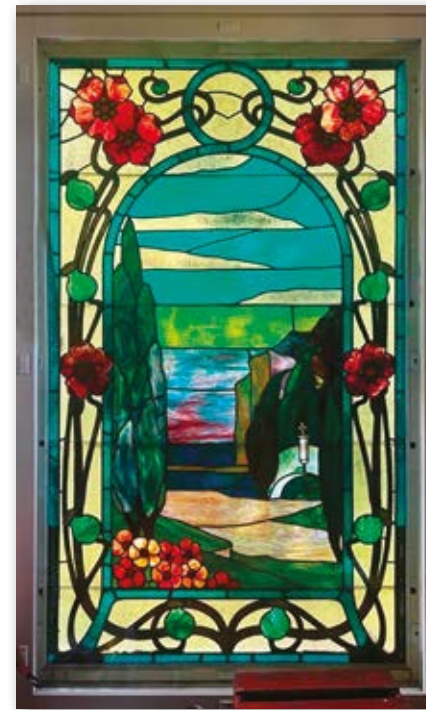
Alkujaan talossa on ollut neljä asuntoa, ja rakennuttaja on asunut myös talossa, loput asunnot ovat olleet vuokratyössä. Talossa on mansardikatto, joka on saanut nimensä ranskalaiselta arkkitehti François Mansart'ilta (1598–1666). Kattotyyppi on ollut suosittu Napoleon III:n aikana julkisissa rakennuksissa leviten myöhemmin ympäri Eurooppaa ja myöhemmin myös yksityisrakennuksiin. Kyseisellä katolla kierrettiin verotusta, katon alle jäänyt alue ei ollut rakennusmääräysten rajoittama.

Talon katto on käsin saumattu peltikatto ja tehty ilmeisesti 1920-luvulla, 100 vuoteen ei ole tullut reikiä siihen. Talo on suojeltu.

Talo on ulkoa päin lähes alkuperäinen, ennen sotia on tehty yksi kuisti ja suurennettu kahta ikkunaa. Vuoden 1946 jälkeen muutoksia ei ole tehty. Ulkovuoraus on uusittu 1980-luvulla vanhan mallin mukaisilla ponttilaudoilla. Lämmitys hiili (koksi) vuoteen 1968, sitten yösähkölämmitys ja sitten kaukolämmitys ja vuodesta 2021 maalämpö. Vuonna 1968 taloon saatiin lämmin vesi ja kylpyhuoneet. Viemäriverkostoon liittyminen 1960-luvulla, muistan lapsuudesta, kun lika-auto kävi tyhjentämässä saostuskaivot keran vuodessa.

Liikenne: Taloa rakennettaessa oli vain lauttayhteys Kulosaareen. Silta valmistui vuonna 1918 ja oli puurakenteinen. Ainoa yhteys itään oli Herttonäsin valtatie (Kulosaaren puistotie) ja raitiovaunu kulki sillalla vuoteen 1951 saakka. Uusi silta avattiin 1957, samaan aikaan rakennettiin Itäväylää ja Villa Annaa vastapäätä olleet puutalot purettiin. Itäväylän liikenne oli 1960-luvulla vielä suhteellisen rauhallista ja muis-

Kuva talosta 2025, läntinen pääty



Lasimaalaus
(2,0 m x 1,2 m)
länsikuistilla mahdollisesti 20-luvulta

tan, kuinka kansakouluun mennessä Domukseen oikaisiin Itäväylän yli, vaikka siinä oli kieltotaulu. Puistotie on tullut paljon lähemmäksi Villa Annaa Itäväylän ja metron rakentamisen myötä ja huvila on jäänyt hieman kuoppaan.

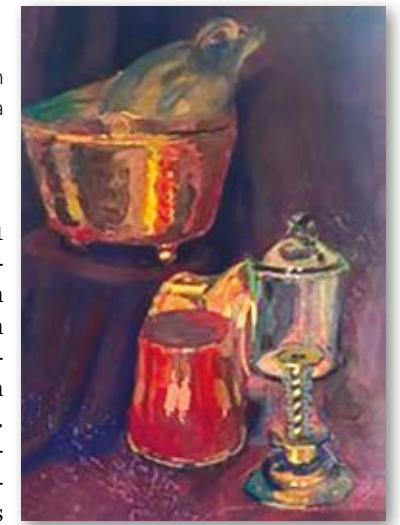
Talon asukkaista: Talon rakennuttaja Anna Kuosmanen muutti vuonna 1902 Amerikkaan, jossa hänen miehensä toimi räätälinä ja poika Elo kävi koulua ja harrasti piirtämistä ja tanssia.

Elon isä Antti Kuosmanen kuoli 43-vuotiaana keuhkokuumeeseen. Äiti ja poika palasivat Suomeen 1908 ja Elo kiinnostui maalaamisesta ja baletista. Hän perusti tanssiopiston vuonna 1916 keskittyen klassiseen balettiin. Hän toi Suomeen Amerikasta step-tanssin ja esiintyi ravintoloissa saadakseen lisää toimeentuloa. Hän esiintyi ensimmäisessä Suomessa esitettyssä Joutsenlammessa Helsingissä. Vuodesta 1920 hän esiintyi oopperassa ja merkittävä tanssi oli ”Itämainen tanssi” johon hän teki koreografian. Partnerina oli 14-vuotias Iris Salin, josta tuli myöhemmin hänen vaimonsa.

Elo Kuosmanen toimi Helsingin Työväen teatterin balettimestarina, lavastajana ja näyttämöpukusuunnittelijana vuosia. Iris Salin toimi jatkosodan aikana viihdytystysjoukoissa. Elo Kuosmanen harrasti maalausta koko ikänsä, kuoli v. 1980 ja on haudattuna Leposaaren hautausmaahan no 1. Iris Salin-Kuosmanen kuoli 1991 ja on haudattuna myös Leposaareen. Elo Kuosmanen tanssiopistolla oli suuri merkitys Suomen Kansallisbaletin synnyssä ja heille molemmille myönnettiin Pro Finlandia -mitali vuonna 1963.

Villa Annassa on vielä jäljellä alkuperäinen tamminen kalanruotoparketti, jolla pariskunta on tanssinut. Remontin yhteydessä v. 1990 seinästä löytyi pinkopahviin maalattu astia-asetelma. Ilmeisesti Elo Kuosmanen maalaama 1920-luvulla, kuva ohessa.

Elo Kuosmanen
maalaus, asetelma



Vuonna 1931 Kuosmaset joutuivat myymään talon ja siihen muutti virolais-saksalainen Anna Tjede. Sodan päätyttyä kaikki saksalaisomaisuus siirtyi Neuvostoliiton haltuun ja taloa hallinnoi ”ulkomaalaisen omaisuuden hoitokunta”. Vuonna 1946 taloon muutti neljä vasemmistohenkistä perhettä sukulaisineen, yhteensä 12 henkilöä. Talo oli kahdeksan vuotta hoitokunnan hallinnassa ja siirtyi 1954 kirjapaino Lehdistötalon omistukseen. Vuonna 1956 talossa asuneet vuokratilaiset ostivat talon ja perustivat Asunto-osakeyhtiö Kulosaaren puistotie 10:n. Talo on edelleen as. oy muotoinen ja siinä asuu viisi henkilöä. Nuorin on 6-vuotias ja menee ruotsinkieliselle ala-asteelle syksyllä. Hän on viides sukupolvi, joka asuu Villa Annassa.

Merkittävä asukas on ollut Tuure Lehén vuosina 1946–1976. Hän toimi Kansanvaltuuskunnan sihteerinä 1917 ja pakeni Neuvostoliittoon 1918, kävi Pietarin sotakoulun 1919 ja Moskovan yleisesikuntapuseerikoulun tykistölinjan 1924. 1936 hän toimi upseerina Espanjan sisällissodassa. Hänen taistelutoverinaan oli mm. Tito. Talvisodan aikana hän toimi Terijoen hallituksen sisäministerinä ja myöhemmin Petroskoin yliopiston rehtorina. Suomeen hän palasi vuonna 1946. Täällä ollessaan hän kirjoitti paljon filosofis-teoreettista kirjallisuutta esim. *Työväenluokan maailmankatsomus* ym. Hän osasi paljon eri kieliä ja on kääntänyt suomeksi esim. Hasekin *Sotamies Sveikin seikkailut maailmansodassa*.

Talo on varsin hyvässä kunnossa sisältä ja ulkoa. Sisällä on tehty remontteja vuosikymmenien aikana. Ulkopuoli on lähes alkuperäisessä kunnossa, mitä se oli vuonna 1911. Ympäristö on muuttunut paljon Itäväylän ja metron rakentamisen myötä.

Jyrki Mikkola, talon asukas vuodesta 1953

Lähdeaineisto: Leo Kuosmanen: Elon mainingit taiteen virrassa, omakustanne 1999

Vuoden kulosaarelainen Outi Jalava



TEKSTI: KIRSTI SANTAHOLMA



Tapasimme vuoden 2024 kulosaarelaisen Outi Jalavan hänen kotinsa parvekkeella kukkien keskeltä. Hän on selvästi suunnannut hoitotapimuksensa kasveihin ja kukkasiin, kun pienten lasten hoitaminen ei enää täytä päiviä.

Lasten hoitaminen on ollut Outille mieleistä lapsesta lähtien. Ensimmäinen kesätyöpaikka hänellä oli 12-vuotiaana puolivuotiaan Sadun hoitajana perheen kesäpaikalla. Keskikoulun käytyään hän lähti rahtilavalla Etelä-Afrikkaan sukulaisperheen kolmea tytärtä hoitamaan. Outi puhui ruotsinkielisen perheen lapsille suomea ja oppi samalla ruotsia. Siitä on ollut hänelle iloa ja hyötyä Kulosaassa. 2,5 vuotta Kapkaupungissa apartheidin aikaan oli erikoinen kokemus Hämeenlinnassa kasvaneelle lääkärintyttarelle. Omia lapsiaan ei Outi olisi sellaiselle matkalle päästänyt.

Työskenneltyään muutaman vuoden sairaanhoitajana hän totesi sen sopimattomaksi pienten lasten äidille ja ryhtyi hoitamaan omien tyttöjensä lisäksi muitakin. Maaliskuisen nimityksen jälkeen hän on laskeskellut, kuinka monia lapsia hän on ehtinyt Kulosaassa hoitaa ja päätenyt lukuun 80. Niinpä hänellä riittää tuttavuuksia ja ystäviä naapurustossa. Hoitosuhde oli yleensä enemmän perheiden välistä ystävyyttä kuin kylmää ansiotyötä.

Outin taiteilijanäyttelijä aviomiehen Pekan kuva perheen kesäpaikalta kertoo kodin vieraanvaraisuudesta. Sinne olivat tervetulleita hoitolasten perheet yökyläänkin. Lapsilla riitti puuhaa Outin kesähoidok-

kien kanssa. Kuvassa Outin ja Pekan työpöytä kohti kiitävä Ruusa-koira sai kesän jälkeen viisi sekarotuisia pentua, jotka saivat kodin kulosaarelaisperheissä. Kuvan Pekka piirsi yhdelle hoitolapselle nimipäivälahjaksi.

Outi on tullut tutuksi kulosaarelaisille myös puistotähtinä Risto Rytin puistossa, Kulosaaren yhteiskoulun ystävien aktiivisena jäsenenä, saaristolaisleivän, marenkien, piparkakkutalojen ja pumppernikkeiden varmana leipurina. Hän on myös taitava käsitöiden tekijä. Monen hoitolapsen college-puseroa koristi Outin ristipistoilla kirjoma nimi kuvineen. Nykyään hän kirjoo enemmän tynnyjä ja pyyheliinoja. Entisillä hoitolapsilla on tänään toisenlaisia tarpeita.



KULOSAARELAISET RY TARJOAA TORSTAINA 9.10. klo 18-19 LUKUTUVASSA TEEMAILLAN KULOSAARELAISEN KANSANEDUSTAJAN JA KAUPUNGINVALTUUTETUN MIAPETRA KUMPULA-NATRIN SEURASSA.



Olemme tosin tavanneet ennenkin. Miapetra vastasi Kulosaarelaiset-lehden 2022-2 elämänohjettaan koskevaan kysymykseen, että töissä häntä kannattaa ajatus: "Jos se olisi helppoa, se olisi jo tehty".

Kuntavaalien 2025 edellä hän oli Lukutuvassa muiden kulosaarelaisien ehdokkaiden joukossa kertomassa tavoitteistaan ja periaatteistaan.

Tervetuloa tapaamaan Miapetraa ja keskustelemaan hänen kanssaan Kulosaaren, Helsingin, Euroopan ja vaikka koko maailman asioista. Miapetralla on kokemusta monesta eri tehtävästä.

Syksyllä 2000 eli 25 vuotta sitten vielä vaasalainen Kumpula aloitti helsinkiläisen pääministerin Paavo Lipposen avustajana.

Kuntavaalien jälkeen hänelle tarjottiin Helsingin kaupunkiympäristön apulaispormestarin paikkaa. Hän kieltäytyi perustellen päätöstään: "Kyllä, harkitsin insinöörinä, politiikan toimijana, eurooppalaistakin asuntopoliittikkaa ja ympäristö-, energia- ja elinkeinopoliittikkaa sekä teknologia- ja digipoliittikkaa rakastavana uutena Helsingin valtuutettuna ehdokkuutta paikkaan. Mutta itseäni tutkittuani en halua jättää valtion ja kansainvälisen politiikan työtä kansanedustajana."

Meitä kiinnostaa kovasti, mitä hyvää hän aikoo tehdä kotisaarensa asioissa. Tässä on myös tilaisuus kertoa omista toiveista vaikuttajan kanssa. Miapetra toivoo saavansa naapurustosta ajankohtaisia terveisiä työhön valtuustoon ja eduskuntaankin. "Tule kertomaan ja juttelemaan!"

TERVETULOA!

Tervetuloa ti ja to klo 16-19 Lukupaahan, Kulosaaren yhteiskoulun kirjastoon, myös lukemaan ja lainaamaan! *Lukutupaan on esteetön käynti Kulosaaren ostarilta Svinhufvudinkujaa pitkin.*

KULOSAARELAISET RY TARJOAA TORSTAINA 4.9. klo 18-19 LUKUTUVASSA TEEMAILLAN KULOSAARELAISEN HISTORIAN EMERITUSPROFESSORI HENRIK MEINANDERIN SEURASSA.



Tervetuloa kuulemaan Henrikiä! Hän on ollut aikaisemminkin Lukutuvassa kertomassa työstään ja kirjoittamista kirjoista. Nyt hän kertoo tänä vuonna ilmestyneestä kirjastaan *Helsinki. Erään kaupungin historia*.

Kirjan kustantaja SILTALA kysyy kirjan esittelyssä: *Minkä vuoksi Kustaa Vaasa ylipäättään perusti kaupungin 1550? Miksi Helsingistä tuli pääkaupunki vuonna 1812, ja miten maailmantalous, kielipoliittikka ja suurvaltapolitiikka ovat vaikuttaneet kaupungin historiaan?*

Mitä tekijä itse vastaa näihin kysymyksiin meille naapurilleen kulosaarelaisille, suomeksi tai ruotsiksi?

TERVETULOA!

Tervetuloa ti ja to klo 16-19 Lukupaahan, Kulosaaren yhteiskoulun kirjastoon, myös lukemaan ja lainaamaan! *Lukutupaan on esteetön käynti Kulosaaren ostarilta Svinhufvudinkujaa pitkin.*



Kulosaaren hautausmaa 100 vuotta



24.8. klo 15 Toivon puutarha -
hiljentympöpolun avajaiset.
Klo 16 Metsämieli-kävely saaren rannoilla

28.9. klo 12-15 Syystalkoot, grillausta ja eväspöytä.
Istutamme juhluvuoden puun

1.11. klo 15 Pyhäinpäivän kaksikielinen
hartaus kappelissa. Klo 16-19 kappeli auki,
glögi- ja piparitarjoilu. Enkelipolku perheille.

8.11. Klo 15 Juhlajumalanpalvelus, piispa Teemu
Laajasalo, kirkkoherrat Minnamari Helaseppä ja
Patricia Högnappa. Tilaisuus striimataan
Kulosaaren seurakuntasaliin, jossa kahvitarjoilu.
Klo 17 kappelissa kynttiläkonsertti

29.11. Joulukuusen koristelu

Tarkemmat tiedot tapahtumista Kulosaaren
hautausmaan nettisivuilla

Juhluvuoden järjestävät yhteistyössä Kulosaaren
hautausmaa, Kirkkovakka, Herttoniemen seurakunta,
Matteus församling ja Helsingin hiippakunta



TERVETULOA!

Kulosaarelaiset mukaan yhtenä rintamana Ukrainan tueksi!

TEKSTI JA KUVAT: NINA NYGÅRD

Ukraina-gaala järjestetään perjantaina 3.10. Kulosaaren Casinolla. Gaalan tuotto lahjoitetaan Zero Line Finland Ry:n avulla Ukrainan hyväksi.

Kulosaarelaiselle Kristiina Huhtamäelle tuli tarve Venäjän hyökkäyssotaa Ukrainaan seuratessaan, että jotain on tehtävä itsekin tilanteen hyväksi.

Kristiina otti yhteyttä ystävänsä Satuun ja he ke-räsivät aktiivisen joukon suunnittelemaan ja järjes-tämään tätä gaalaa (Järjestäjät: Ielyzaveta Harjun-pää, Johanna Wartio, Kristiina Huhtamäki, Leena Åkerfeldt, Liisa Horelli, Niina Koussa, Nina Nygård, Satu Väkiparta, Suvi Huttunen ja Valentina Lundström & Zero Line Finland Ry)

- Ihmiset ovat tosi kiireisiä arjessaan: on arjen vel-vollisuuksia ja puhutaan yhteisöllisyyden puutteesta, mutta auttamisen halu itsessään ei ole loppunut, sa-noo Kristiina.

Suomalaisten auttamishalu on korkealla ja hyök-käyssota koetaan vääräksi – kokonaistilanne ei jätä ketään kylmäksi. On kuitenkin vähän, mitä ihmiset kokevat voivansa tehdä. Toimikunta päätyi valitsemaan yhteistyökumppaniksi Zero Line Finland Ry:n, joka on ollut sodan alusta asti aktiivisena auttamassa ja toimittamassa apua Ukrainaan. Tukigaalan tuotto on alustavasti suunniteltu käytettäväksi evakuointi-aitoihin, joilla on konkreettinen yhteys ihmishen-kien pelastamiseen.

Toimikunta on haastanut mukaan talkoisiin myös saarella olevia yrittäjiä ja yritysten omistajia. Kaikki gaalan järjestelyihin osallistuvat ovat halunneet antaa panoksensa ilmaiseksi. Kulosaarelainen taiteilija Maria Wolfram sekä marjanimeläinen taiteilija Riita Nelimarkka lahjoittavat omia töitään huutokaup-paan. Ylen toimittaja, Ukrainasta paljon raportoinut Antti Kuronen on lupautunut pitämään tilaisuudes-sa juhlapuheen. Vaikka asia on vakava, tarkoitus on kuitenkin pitää hauskaa. Luvassa on myös koko Suo-men kansalle tuttu yllätysesiintyjä.

Ukrainan suurlähetystö sijaitsee Kulosaaressa ja Suomessa naapuriapu on perinteisesti ollut tärkeäs-sä roolissa. Toimikunta uskoo yhdessä auttamisen lisäävän yhteisöllisyyttä saarella. Yhdistämällä saa-

relaisten voimat jokainen osallistuja saa kokea oman panoksensa merkityksen ja olla ylpeä yhteisestä saa-vutuksesta.

Tapahtuman linkin kautta on myös mahdollista lahjoittaa Gaalan kassaan, jos ei pääse itse osallis-tumaan hyväntekeväisyystapahtumaan – pienetkin summat kertyvät suureksi avuksi ja osoittavat soli-daarisuutta.



Taidemaalari Maria Wolfram lahjoittaa maalaamansa taulun gaalan taidehuutokauppaan.

”Olen iloinen gaalan järjestämisestä. Koen tus-kallisena, että neljättä vuotta kestävää tilan-etta ei saada loppumaan, mutta olen iloinen, että ystävänä saarella järjestävät gaalaa ja että voin olla auttamassa ja muistuttamassa, kuinka avun antaminen Ukrainalle on tärkeää ja toivon sodan päättyvän.”



Faktaboxi 1

Apu toimitetaan luotettavasti perille.

Avun tarpAeet ovat:

- Miinanraivausrobotteja ja sukellusteknisiä laitteita
- Varavirtalaitteita/Generaattoreita
- Evakuointiautoja
- Lapset ja koulut: läppäreitä, printtereitä, screenejä, projektoreita

Gaalan tuotto toimitetaan Zero Line Finland Ry:n toimesta Ukrainaan.

Faktaboxi 2

Vielä ehdit mukaan!

Ukraina-gaala 3.10.

Kulosaaren Casino klo 18.

Illalliskortti 150 €

Yritystukilippu 1200 €

(sisältää 2 illalliskorttia).

Lipunmyynti Zero Line Finland Ry:n

sivuilta <https://www.zeroline.fi/>

Vielä ehdit myös lahjoittaa

arpajaisvoittoja.

Jos et pääse juhliin, voit

lahjoittaa haluamasi summan

Zero Line Finland Ry:n sivuilla

olevan linkin kautta.

Kulosaarelaiset ry – Brändöborna rf on tehnyt yhteistyötä Kulosaaren ukrainalaisten kanssa jo melko pitkään.

TEKSTI: KIRSTI SANTAHOLMA • KUVAT: LEHDEN ARKISTOSTA

Vierailulla Ukrainan suurlähetystössä 24.5.2019

Ukrainan suurlähetystö on sijainnut Kulosaaressa Vähäniityntiellä vuodesta 1994, jolloin Ukrainan valtio osti alun perin DDR:n suurlähetystöksi vuonna 1968 valmistuneen rakennuksen. Kulosaarelaiset saivat kutsun tulla tutustumaan lähetystöön ja vierailun aikana meidät toivotettiin sinne toistamiseen. Alkoi pienimuotoinen yhteistyö.

Lähetystön päällikkö Illya Kvas kertoi lähetystön toiminnasta, Suomen ja Ukrainan suhteista ja vastaili ystävällisesti yleisön kysymyksiin.

Helmikuun 2022 jälkeen haluttiin auttaa Ukrainassa kärsiviä ja syksyllä järjestettiin ensimmäinen Ukraina-kävely.

Ukraina-kävely 20.9.2022

Joukkoja johtaa Tuomo Jantunen, joka oli huolehtinut kävelyn järjestelyistä Suomen ladun osaavien tekijöiden kanssa.

Ukraina-kävely 10.5.2023

Toisen Ukraina-kävelyn aloitus Vähäniityntiellä syksyllä 2023. Kuvassa Ukrainan suurlähettiläs Olga Dibrova ja Suomen ulkoministeri Pekka Haavisto.



Valokuvanäyttelyn ja kirjalliseen materiaaliin tutustumisen jälkeen keskusteltiin kahvin ja leivonnaisten ääressä.



Kulosaarelainen, jonka työ Japaniin jatkuu – En Brändöbo vars arbete med Japan fortsätter

TEKSTI JA KUVAT:
ANNA-MARIA WILJANEN

Yli rajojen – Japanin ja Suomen yliopistoyhteistyön syventämistä edistämässä Tokiossa sekä piipahdus Expo 2025 Osaka -maailmannäyttelyssä

こんにちは – konnichiwa – hei! Tässä kolumnisarjassa kerron, miltä Kulosaari näytti maailman suurimmasta metropolista, Tokiosta katsottuna seitsemän kaupungissa viettämäni vuoden aikana, ja niiden jälkeen. Kerron japanilaisen kulttuurin ja elämän erikoisuuksista, vuodenajoista, kirsikankukkien katselusta, japanilaisesta ruoasta, arkkitehtuurista, kuvataiteesta ja vähän muustakin! Tervetuloa nojatuolimatkalle nousevan auringon maahan!

Uuden työtehtävän pauloissa

Oikeassa paikassa, oikeaan aikaan – on kulunut klisee, jonka useimmat ovat kuulleet hieman liian monta kertaa. Toisinaan tuo klisee kuitenkin vastaa todellisuutta yllättävän osuvasti – niin myös tällä kertaa. Jyväskylän yliopiston ajatus yhteistyön syventämisestä japanilaisten yliopistojen kanssa osui nimittäin samaan aikaan, kun pohdin työurani jatkoa Japanin vuosien jälkeen. Sain yliopistosta puhelun, jossa kysyttiin, olisinko kiinnostunut Japaniin liittyvästä työtehtävästä – tottakai olin! Olin edellisessä toimessani edistänyt yhteistyötä suomalaisten ja japanilaisten yliopistojen välillä, joten sen jatkaminen tuntui paitsi luonnolliselta, myös erityisen mieluisalta työtehtävältä, samalla kun saisin jatkaa työskentelyä japanilaisten verkostojeni kanssa.

Uusi työ vei nopeasti mennessään. Lähdin ensimmäiselle työmatkalle tässä roolissa Japaniin maaliskuussa. Matkan aikana tapasin sidosryhmien ja monien eri yliopistojen edustajia. Samalla kävi selväksi, että japanilaiset yliopistot arvostavat suomalaista koulutusjärjestelmää, tasa-arvoista lähestymistapaa oppimiseen, ja haluavat aidosti syventää yhteistyötä suomalaisten yliopistojen kanssa.

Yliopistoyhteistyötä edistämässä Tokion ja Osakan helteessä

Tein toisen työmatkani Japaniin kesäkuun alussa yhdessä kahden kollegani kanssa, jotka eivät olleet aikaisemmin vierailleet nousevan auringon maassa. Tokiossa meitä odotti +34 asteen lämpötila, ja ilmakehä oli kostea, jonka seurauksena vaatteet liimautuivat iholle, ja aamulla viimeistelty kampaus lässähti, mascara valui poskille – normipäivä Tokion helteessä.



Kuva 1. JYU EHEF-messuilla

Tämän matkan keskiössä oli osallistuminen ensimmäistä kertaa European Higher Education Fair -messuille Tokiossa ja Osakassa. Kuva 1. Tokiossa Hosei-yliopistossa pidetyille messuille osallistui yliopistoja mm. Ranskasta, Saksasta, Ruotsista, Espanjasta, Virossa, Irlannista ja myös Suomesta, Jyväskylän yliopiston lisäksi viisi muuta yliopistoa. Messujen tarkoituksena



Kuva 2. Jono JYU osastolle

on välittää tietoa Euroopasta japanilaisille kohderyhmille: yliopisto-opiskelun alussa oleville, lukioilaisille ja jopa myös nuoremmille. Tästä esimerkkinä vanhemmat, jotka olivat kiinnostuneita Jyväskylän yliopiston tarjoamista opiskelumahdollisuuksista. Kysyin hienovaraisesti, onko heidän nuorensa mukana messuilla, johon he vastasivat – tottakai, hän on tässä, ja pyysivät 9-vuotiasta tyttärtään tervehtimään! Suomalaisten yliopistojen osastoilla riitti kävijöitä jonoiksi asti – erinomainen osoitus suomalaisten yliopistojen vetovoimasta! Kuva 2. Oli myös aivan mahtavaa tavata entisiä yhteistyökumppaneita Kuva 3. Messut kestivät kuusi tuntia, jonka jälkeen suuntasimme Tokion rautatieasemalle, jossa söimme maistavat (ja helteestä huo-



Kuva 3. Japanilaisia kollegoja



Kuva 4. Herkullinen ramen

limatta) höyryävän kuumat ramen-nuudeliannokset ennen kuin matkamme jatkui luotijunalla (shinkan-sen) kohti Osakaa. Kuva 4.

Japanilaiset yliopistot – usein kauniiden puutarhan ympäröiminä, kaukana kaupungin keskustasta

Japanissa on 795 yliopistoa, joista 86 on kansallisia (国立大学, kokuritsu daigaku), 94 julkisia ja 615 yksityisiä yliopistoja. Monet yliopistoista sijaitsevat kaukana kaupunkien keskustoista, kuten esimerkiksi Musashino Art University, jossa opetin kolmen syyslukukauden ajan. Kuva 5. Matka sinne kesti 1h



Kuva 5. Musashino Art University

25 minuuttia yhteen suuntaan. Yksi syy sijaintiin on se, että maa-alue keskustan ulkopuolella oli halvempaa yliopistojen perustamisen aikaan, mikä on myös mahdollistanut laajat kampukset. Toinen syy on se, että jotkut yliopistot haluavat sijaita suurten tutkimuskeskusten tai yritysten lähellä.

Osakassa sijaitseva Kansain yliopisto, jossa European Higher Education Fair -messut järjestettiin, sijaitsee myös kaupungin ulkolaidalla, niin hankalassa paikassa, ettei taksinkuljettajakaan tiennyt, minne ajaa. Löysimme kuitenkin perille, ja messut olivat tälläkin kertaa menestys!

EXPO 2025 Osaka -maailmannäyttelyn väenpaljoudessa

Maailmannäyttelyitä järjestetään viiden vuoden välein. Näiden kansainvälisten megatapahtumien tarkoituksena on tarjota eri maille tilaisuus esitellä omia teknisiä, taiteellisia innovaatioita sekä mahdollisimman monipuolisesti omaa kulttuuriaan. Expo 2025 Osaka avautui 13.4.2025 ja se päättyi



Kuva 6. Nordic Pavilion

13.10.2025. Maailmannäyttelyn yleisteemana on Designing Future Society for Our Lives ja sinne odotetaan kaikkiaan 28 miljoonaa kävijää. Kaikkiaan 158 maata on edustettuina meren rannalle rakennetulla Yumeshima-nimisellä tekosaarella. Pohjoismaat ovat yhteisessä paviljongissaan (Nordic Pavilion), jonka keskiössä on kolme teemaa: vihreä siirtymä, liikkuvuus ja yhteydet sekä hyvinvointi ja terveys. **Kuva 6.**

Suuntasin messujen jälkeen Expo 2025 Osakaan, yhdessä tuhansien uteliaiden kanssa. **Kuva 7.** Tiedostin, että sunnuntai ei ehkä olisi paras ajankohta ihmispaljouden takia, mutta minulle se oli ainoa mahdollisuus. Maiden paviljongit olivat toisen tois-



Kuva 7. Yumeshima-metroasema

taan värikkäämpiä, ja ydinviestit hyvin erilaisia. Jotkut panostivat teknisten innovaatioiden esittelyyn, Ranskan paviljonki taas houkutteli kävijöitä tunteisiin vetoavalla teemallaan l'amour (rakkaus). Suurimman vaikutuksen minuun teki kuitenkin japanilaisen arkkitehti Sou Fujimoton (s. 1971) suunnittelema, koko näyttelyalueen kiertävä puinen Grand Ring -niminen rakennelma. **Kuva 8.** Se on



Kuva 8. Sou Fujimoto's Grand Ring

61035 m2 ja maailman suurin puusta tehty rakennelma. Sen päälle rakennetulla kävelytasanteella voi ihailla värikkäitä paviljonkeja ja myös merta. Illan hämärtyessä tasanteelle tuli melkoinen ryntäys, kun kaikki (minä mukaanlukien) halusivat ikuistaa hengästyttävän kauniin auringonlaskun! **Kuva 9.** Vie-



Kuva 9. Auringonlasku

railu maailmannäyttelyssä oli kiistatta käynnin arvoinen elämys, vaikka siellä joutui jonottamaan jopa roskia viedessä, ja vaikka pääsylippujen ostaminen verkosta oli tehty japanilaisittain melko hankalaksi! Samalla henkeäsalpaava Grand Ring antoi energiaa ja virtaa loppumatkan vierailuja varten, joista lisää seuraavassa kolumnissa!

Kirjoittaja on kahdeksan kuukautta sitten Tokiosta Suomeen palannut kulosaarelainen, joka toimii tällä hetkellä Jyväskylän yliopiston Japani-projektin vastaavana asiantuntijana.

Anna-Maria Wiljanen

Kulosaaren vaakuna

TEKSTI: KIRSTI SANTAHOLMA

KUVAT: ARKISTOISTA



Kulosaarelaiset ry – Brändöborna rf sai 12.6.2025 Kulosaaren perinnevaakunan käyttöoikeuden. Luvan allekirjoittivat Suomen Kuntasäätiö sr:n puolesta säätiön asiamies Timo Mykkänen ja ”vaakunamestari” Pekka Granqvist, jonka aloitteesta Kuntatalon alimmassa kerroksessa on yli 600 vaakunan kokoelma.

Kulosaaren vaakunalla on oma erikoinen tarinansa.

Ennen vuotta 1949 vain kaupungeilla oli vaakuna. Kulosaarelaiset olivat suunnitelleet kunnalle omaa vaakunaa, mutta Kulosaaren huvilakaupunki ei ollut kaupunki vaan maalaiskunta. – Siis mistään luonnoksesta ei tullut virallista vaakunaa. Vuoden 1946 alusta lähtien ei ollut kuntaakaan.

Perinnevaakunat ovat ennen vuoden 1949 kuntaliitoksia loppuneiden kuntien vaakunoita. Näitä ovat Helsingin kaupunginosista Kulosaaren lisäksi Haaga, Huopalahti ja Oulunkylä.

Uusimmat perinnevaakunat, myös Kulosaaren perinnevaakunan, on suunnitellut heraldikko **Tapani Talari**. Nimi perinnevaakuna on Talarin mielestä epäonnistunut, eiväthän nämä vaakunat ole mitenkään perinteisiä vaan ne on tehty ”Kuntatalon vaakunagalleriaa varten ja mahdollisesti perinneyhdistysten käyttöön”. Tästä voisi päätellä, että Kulosaarelaiset ry voisi pitää tätä pelkistettyä perinnevaakunaa omanaan.

Sanotaan, että vaakunan kuva on toissijainen verrattuna sen määrittelyyn. Kulosaaren vaakunan määrittelmä on sen tekijän mukaan: **Kultaisella kilvellä musta kaarikoroinen tyviö, josta nousee punainen lieska. Aihe ja värit viittaa nimen väitettyyn alkuperään, kulottamiseen.**

Kulosaarelainen Kirsi Pohjola työskentelee kuntatalolla ja on toiminut välittäjänä kaupunginosayhdistyksemme saadessa vaakunan käyttöoikeuden. Vuonna 2010 eläkkeelle jäänyt Granqvist oli kertonut Kirsille, että Kuntasäätiön toivomus on, että perinnevaakunoiden ”jatkokäyttö ja omistajuus” olisi-



vat kaupunginosayhdistyksellä. Talarilla oli vaakunan suunnittelijana tekijänoikeudet, mutta käyttöoikeudella yhdistys voisi valvoa sen käyttöä sekä kuvittaa vaakunalla esim. omia julkaisuita tai painotuotteita. Tämä oikeus on nyt Kulosaarelaiset ry – Brändöborna rf:llä. Toivottavasti kulosaarelaisilta tulee yhdistyksen hallitukselle ehdotuksia ja perinnevaakunasta tulee kulosaarelaisille yhteinen kuva.

Kulosaaren huvilakaupungin maalaiskunnan aikaan (1923-1945) haaveiltiin omasta vaakunasta.

Tämä vaakunakuva löytyy Kulosaaresta Kramerin lehdon Raivaajain kaivo -suihkulähteestä. Sen suunnittelijasta ei ole tietoa, mutta sitä suunniteltiin aikoinaan kunnanvaakunaksi. ”Vaakunakilpeä kehystää kaksi tyyliteltyä särmäneula-nimistä, Suomenlahdessa esiintyvää kalaa. Kilven keskellä erottuu saari, rakennuksia ja taustalla kuusikko. Yläosassa on Helsingin vaakuna. Ehdotuksesta ei kuitenkaan tullut kunnan virallista vaakunaa.” HAM

Sama ehdotus toteutettiin raitiovaunurahekkeessa, jonka raitiotieyhtiö lahjoitti Kulosaaren perustajille 19.5.1917 ilmaismatkalipuksi.

Särmäneula näyttää olleen Kulosaaren perustajien suosiossa, sillä sama harvinainen kala oli myös Kulosaaren kunnan leimassa.

Kulosaaren perustajista moni oli arkkitehti ja saarella asui useita kuvataiteilijoita. Ei ole ihme, että ensimmäisiltä vuosiltakin on jäljellä viimeistelyjä kuvia mooneen tarkoitukseen.

Virallista vaakunaa Kulosaaren huvilakaupungilla ei voinut olla, mutta nyt meillä on tämä perinnevaakuna kulosaarelaisen omassa käytössä.



Päätöksiin vaikuttamista

TEKSTI: KIRSTI SANTAOLMA ja SATU VÄKIPARTA

Moni muistaa varmaankin, että keväällä 2024 keskusteltiin ostoskeskuksen tulevaisuudesta. Kulosaaren ostoskeskus oy järjesti 19.3. asukas-tilaisuuden kaikille Kulosaaren ostoskeskuksen nykytilanteesta ja tulevaisuudesta kiinnostuneille Kulosaaren yhteiskoulun Atrium-salissa. Ostoskeskustyhtiön palkkaama kiinteistökehityskonsultti ja uudishankkeen arkkitehti vastasivat tilaisuuden esityksistä, jotka koskivat ostarin nykytilannetta, kuntoa, korjattavuutta, kaupallista arvoa ja uuden ostarihankkeen suunnitelmia.

Toukokuun 23. päivänä oli samassa paikassa Kulosaarelaiset ry:n järjestämä asukas- eli kaavailta, jossa käsiteltiin ostarin tulevaisuutta, mutta myös muita Kulosaaren aluetta koskevia kehittämishankkeita kuten korttelitaloa ja sillan kunnostamista. Asiantuntijoina olivat kaupunkiympäristön toimialalta arkkitehdit Anu Kuutti ja Ulla Jaakonaho sekä liikennesuunnittelija Markus Ahtiainen. Samana päivänä lautakunnan kokouksessa oli päätetty edellyttää ostarihankkeelta ainakin osittaista säilyttämistä.

Syksyllä 2024 ostarihanke oli edennyt **osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheeseen**. Kaupunki kutsui 5.11. kulosaarelaiset Korttelitalolle kuulemaan suunnitelman laatijoita ja Ostoskeskus oy:n edustajia. Tilaisuuden tavoitteena oli esitellä hanke mahdollisimman hyvin, jotta kulosaarelaiset voivat antaa lausuntonsa suunnitelmas- ta. Asiakirjat löytyivät kaupungin verkkosivuilta. Kulosaarelaiset ry oli paikalla ja myös 15.11. kuulemassa tarkemmin suunnitelmia mahdollisista uudisrakennuksista.

Esitimme lausuntonamme seuraavan:

Kulosaarelaiset ry toivoo, että Kulosaaren ostoskeskus toimii tulevaisuudessakin ostoskeskukseksi - kaupunginosan sydämenä ja kohtaamispaikkana.

Jos liiketilaa vähennetään 1000 m², kuten alustavissa hahmotelmissa on esitelty, ei Kulosaareissa enää olisi ostoskeskusta - ainoastaan muutama kivijalkakauppa.

Kulosaaresta ei saa tehdä nukkumalähiötä. Kaupunginosien viihtyvyys syntyy tarjottavista palve-

luista. Palveluita ei voi syntyä, ellei niille kaavoiteta tiloja.

Yhteisöllisyys, turvallisuus, toiminnallisuus ja esteettisyys ovat elementtejä, joista hyvä ja viihtyisä asuin ympäristö muodostuu. Hyvällä kaavoituksella Kulosaari säilyy elinvoimaisena asuin ympäristönä.

Kulosaarelaiset ry toivoo, että Kulosaaren ostoskeskukseen kaavoitetaan vähintään 1500 m² liiketiloja.

Olemme tutustuneet myös **Kulosaaren sillan uusimissuunnitelmiin** ja ottaneet niihin kantaa. Lausunrossamme ihmettelimme sitä, että sillalle on tulossa varaus raitiotiekiskoille, kun Kulosaaren läpi jo kulkee metro. Esitimme myös toiveen, että sillalla olisi nopeusrajoitus 50 km/h. Kaupunki puolusti omaa kantaansa eikä luvannut tehdä mitään muutoksia suunnitelmaan. Nopeusrajoitus oli voimassa 2024-25 vaihteessa ja on jäämässä voimaan.

Huomautimme samassa yhteydessä siitä, että sil- tasuunnitelmissa ei näy valmisteluissa olevaa Kulosaaren sillan kupeeseen suunniteltua ns. **Kuorekari-hanketta** rakentaa lähes tyhjän (meren) päälle 30 000 kerrosneliötä, 375 asuntoa 12-kerroksisiin taloihin, jolle alueelle on tarkoitus kulkea Kulosaaren kautta.

23.5.2024 Kulosaarelaiset ry - Brändöborna rf sai pyytäessään Kaupunkiympäristön arkkitehdeilta (Anu Kuutti ja Ulla Jaakonaho) tietoa Kuorekari-suunnitelman nykytilasta:

Kuorekari (ja Kipparlahti)

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma osana Itäväylän suunnitteluperiaatteita arviolta 10/2024

Sen jälkeen omina kaavahankkeinaan, suunnitteluperiaatteet arviolta 2025

(Kipparlahti asemakaavaehdotus arv. 2027, Kuorekari asemakaavaehdotus arv. 2028)

Olemme jatkaneet keskustelua ja **yhteistyötä kaupunkiympäristön arkkitehtien** kanssa. Alla viimeiset viestit.

15.5. 2025 väliaikatieoa arkkitehti

Ulla Jaakonaholta

Hei,

*Tavoitteenamme on ollut laittaa **Kulosaaren ostoskeskuksen kaavaluonnos** nyt keväällä nähtäville. Hanke ei ole kuitenkaan edennyt omis- sa neuvotteluissaan yms. niin, että tämä olisi nyt mahdollista, joten nähtävilläolo menee nyt ainakin kesälomakauden yli alkusyksyn suuntaan. Tilanne tarkentuu myöhemmin.*

*Sen sijaan **korttelitalon laajennuksen asema- kaavan valmistelu on alkanut: osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tulossa nähtäville 26.5.-16.6.***

Samana päivänä saimme Ulla Jaakonaholta ostarin suunnittelua täsmentävän viestin:

Hei,

Tavoite on, että kaavaehdotus olisi nyt syksyllä 2025 nähtävillä, vuoden vaihteen jälkeen kaupunkiympäristölautakunnassa ja lopuksi valtuustossa.

Laajennuksesta on teetetty (Rya/Tilat) alustavaa viitesuunnittelua, jonka pohjalta kaava laaditaan. Yhteyshenkilö Tilat-palvelussa on Hanna Lehtiniemi ja kaskossa Tommi Kantanen.

Kaava tehdään suhteellisen väljäksi, jotta toteutussuunnitelmaan jää tarvittavaa joustoa. Tavoiteaikataulu itse rakentamiselle on v. 2027-2029.

Yt. Ulla

Korttelitalon laajennuksen asemakaavan valmistelu eteni yllättävän ripeästi oheisin seurauksin.

Kulosaarelaiset ry – Brändöborna rf perehtyi huolellisesti kaupunkiympäristön toimialan valmistelemaan Kulosaaren korttelitalon ympäristön

asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, josta yhdistykseltä oli pyydetty mielipide.

Aineistossa oli kyse nykyisten väliaikaisten paviljonkien purkamisesta ja korvaamisesta korttelitalon yhteyteen rakennettavalla lisäsiivellä, jossa olisi tarpeeksi tilaa sekä suomen- että ruotsinkielisille päiväkotikäisille ja myös lisätilaa Kulosaaren ala-asteelle. Kaikki toiminta tapahtuisi saman katon alla. Hyvä suunnitelma, jos se on koulun ja päiväkotien toiveen mukainen.

Varsinainen asia eli asemakaavan muutos koski Korttelitalon ja sen eteläpuolella olevan kerrostalotontin uutta määrittelyä. Korttelitalon tontti on saamassa lisätilaa paviljonkien alta, mutta jäljelle jäävälle kapealle kaistaleelle on suunniteltu asuintaloja. Me esitimme huolestusta siitä, että suunnitelma vaarantaa varhaiskasvatustoiminnan laadun erityisesti lasten ulkoilun osalta.

Perustelimme kielteisen kantamme suunnitelmaa kohtaan viitaten päiväkodin lasten ulkoilualueen supistumiseen, uusiin asuntoihin liittyvän liikenteen lisääntymiseen ja turvallisuuden vaarantumiseen, Kulosaaren kirkon kulttuurihistoriallisen ympäristön vaalimiseen ja Kulosaaren erityisluonteeseen diplomaattialueena.

Yhteenvedona esitimme määräpäivänä 15.6.: Kulosaarelaiset ry - Brändöborna rf katsoo, että kaavaluonnoksessa esitetty täydennysrakentaminen Korttelitalon tontin eteläpuolelle ei ole hyväksyttävää. Esitämme, että tonttia 42407/34 ei jaeta vaan että koko alue jää Korttelitalon käyttäjien käyttöön.



Odottelua ikäihmisten ryhmäkävelyn kokoontumispaikalla Adjutantinpölyn ja Ståhlberginkujan risteyksessä.

Sompasauna saapui mustikkamaalle – iloa vai häiriötä?

TEKSTI JA KUVA 4.8.: SATU VÄKIPARTA

Sompasaunan siirtyminen Mustikkamaalle jakaa mielipiteitä. Vaikka yhteisöllinen saunakulttuuri rikastuttaa kaupunkielämää, on sen mukana tullut myös ongelmia: roskaa, melua ja alastomia, toisinaan päihtyneitä saunoja.

Mustikkamaan luonnonrauha on monelle tärkeä, eikä avoin alastomuus kuulu julkiseen tilaan – ainakaan jos se loukkaa siveellisyyttä, järjestyssääntöjen mukaan. Helsingin kaupunki suunnittelee saunatoiminnan laajentamista vuokra-alueelle: Helsingin kaupunki on myöntänyt Sompasauna ry:lle 74 m² lisärakennusoikeutta nykyisen 26 m²:n lisäksi, joten nyt olisi aika luoda selkeät pelisäännöt.

Ehdotettuja ratkaisuja ovat esimerkiksi aidattu sauna-alue, ohjeistus käyttäytymiseen sekä iltakäytön rauhoittaminen. Näillä keinoilla Sompasaunasta voisi tulla esimerkki siitä, miten urbaani kulttuuri ja luonto voivat elää sopusoinnussa – toisiaan kunnioittaen.

Monelle Sompasauna on tärkeä kaupunkikulttuurin keidas – ja toisaalta Mustikkamaa on yksi harvoista luonnonläheisistä virkistysalueista keskellä Helsinkiä. Näiden kahden arvon yhteensovittaminen vaatii nyt avointa vuoropuhelua, vastuullista suunnittelua ja konkreettisia toimia.



”Sompasauna on vuodesta 2011 asti toiminut kaikille avoin ja ilmainen yleinen sekasauna. Sompasaunan toimintaa ohjaa vuonna 2013 perustettu Sompasaunaseura ry. Nykyinen hirsinen saunarakennus on rakennettu vuonna 2015

voitetuilla Helsingin kulttuuriteko -pääpalkintorahoilla. Taustalla vasemmalla Pohjoisranta.” KUVA: FINNA Tuula Sipilä, 2020



Sompasauna
4.8.2025

Kulosaari Wellbeing

TEKSTI JA KUVAT: SAARA SATURO

Kulosaaren ostarille on kesän aikana avautunut uusi hyvinvointipalveluita tarjoava yritys. Kulosaari Wellbeing avasi ovensa elokuussa paikallisen yrittäjän Saara Saturon toimeenpanemana.

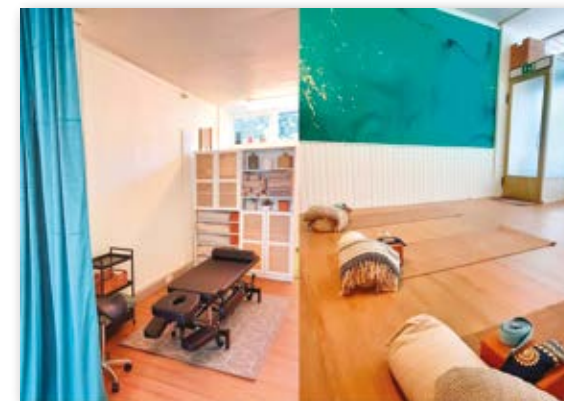
”Olen haaveillut työhuoneesta lähellä kotia jo jonkin aikaa. Kun tämä tila jäi tyhjilleen, kävelin sen ohi kotimatalla noin vuoden verran miettien, että pitäisiköhän selvittää asiaa. Toistuvasti sanoin itselleni ei vielä, ehkä jos se on vielä tyhjiään kun... Viime keväänä vihdoinkin aloin selvittämään asiaa ja konkretisoimaan suunnitelmia ja nyt se sitten toteutui.”

Kulosaari Wellbeing -studion ajatus on olla kotoisa pieni hyvinvoinnin olohuone. Tila muuntautuu kahteen eri käyttöön ja palveluista löytyy hierontaa ja muita kehoterapia-palveluita sekä joogatunteja pienryhmäopetuksena. Tulevaisuudessa kenties muitakin lempeitä liikuntamuotoja ja enemmän eri palveluita, jos kysyntää on.

”Olen itse koulutettu hieroja ja joogaohjaaja. Minulla on ollut kohta viisi vuotta oma hierontastudio Hakaniemessä (Kipekee Wellbeing) ja olen aina miettinyt, että jospa se olisi vähän isompi niin, että siellä voisi pitää myös joogatunteja. Nyt tässä tilassa tämä haave toteutuu.”

Tämän jutun kirjoittaja Saara Saturo ottaa tilassa itse vastaan asiakkaita ja ohjaa joogatunteja, mutta yksin hän ei siellä toimi. Idea lähti toden teolla rakentamaan muiden saarella asuvien hyvinvoinnin ammattilaisten tuen ja innostuksen myötä.

”Omista naapureista löytyi jo kaksi joogaopettajaa Meri Takkinen ja Virpi Ropponen. Tien toiselta puolelta lasten kavereiden kautta yksi lisää, Maija Kauko-



Hierontaa

Joogaa

nen. Kivenheiton päästä Kulosaaresta löytyi myös toinen hieroja, Suvi Piipponen, joka ennen työskenteli ostarin aiemmassa hierontapaikassa. Mukaan on lähtenyt upeita tyyppisiä ja jokainen meistä antaa oman lisänsä studiolle ja palvelemme kaikki asiakkaitamme ammattitaidolla ja lämmöllä. Yhteinen ajatus oli luoda kotoisa paikka, jonne jokainen voi tulla omana itsenään voimaan hyvin. Hierontapalveluita löytyy laidasta laitaan ja joogatunteja eri tasoisille, myös täysin aloittelijoille ja itsensä kankeaksi tai senioriksi identifioituville.”

Kulosaaren ostarin kohtalo on monia mietityttänyt ja monelle ajatus perustaa uusi yritys tähän voi vaikuttaa omituiselta. Mikä ajatus ostarin uudella yrittäjällä on tästä?

”Elämää pitää elää hetkessä, eikä jättää tekemättä asioita, jotka tuntuvat oikeilta vain siksi, että tulevaisuudessa jokin voi olla toisin. Ostarin tilanne toki mietitytti, mutta niin pitkään, kun se tässä seisoo, voi siellä tarjota palveluita. Onhan sijainti saaren keskeisin ja siksi aivan mahtava. Minulla tämä ajatus Kulosaaren omasta hyvinvointistudiosta on kytenyt jo pidempään ja tähän sopiva tila löytyi nyt juuri tästä ostarilta. Tulevaisuus tuo tullessaan mitä tuo, mutta nyt toivomme, että monet saaren asukkaat löytävät tiensä palveluidemme äärelle.”

Kulosaari Wellbeing palveluihin ja ammattilaisiin voi tutustua nettisivuilla www.kulosaariwellbeing.com. Elokuun ajan on myynnissä avajaistarjoukset hierontaan ja joogatuille.

Näistä me kulosaarelaiset olemme ylpeitä!





Kulosaaren Liikuntaseuran syyskausi starttaa 1.9.2025 alkaen. 🍷
Lämpimästi tervetuloa mukaan liikkumaan iloiseen seuraan! 😊

Syksyn 2025 tunnit ja aikataulut.

Aikuisten tunnit:

Maanantai
klo 18.00-19.00 lihaskuntosykemix
klo 20.00-20.45 hydrobic
klo 20.45-21.15 hydroflow

Tiistai
klo 18.15-19.15 kahvakuula

Keskiviikko
klo 18.00-19.00 pilates

Torstai
klo 18.00-19.00 kahvakuula
klo 19.00-20.00 lempeä jooga

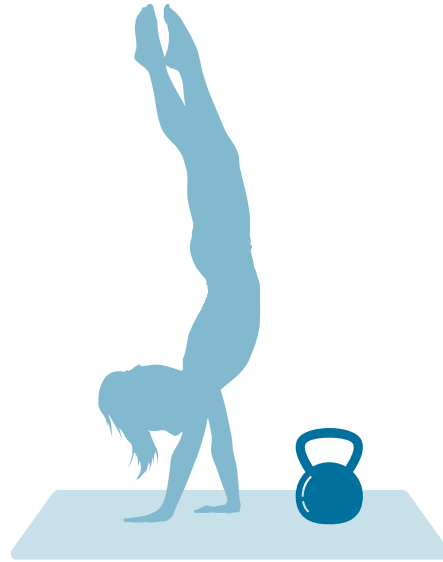
Lasten tunnit:

Tiistai
klo 17.30-18.15 taaperojumppa 0-3 v, satujumppa 3-4v ja satujumppa 5-6v
klo 18.15-19.30 teamgym / telinejumppa harjoitus ryhmät 6-15v.

TeamGym kilparyhmät ovat ryhmiin valituille.
Heille harjoitusajat ja -paikat ilmoitetaan erikseen.

Kaikki salitunnit pidetään Kulosaaren Yhteiskoulun KSYK liikuntahallissa. (Svinhufvudinkuja 6)
Hydrobic ja hydroflow Itäkeskuksen uimahallilla (Olavinnantie 6)

Ilmoittautumiset: <https://go.hoika.net/public/Login.aspx?sid=3759>
Nettisivut löytyvät osoitteesta <https://kulosaarenliikuntaseura.fi> sieltä löytyy lisää tietoa.
Löydät meidät myös facebookista.



ROKOTUSAPTEEKKI



Nyt meiltä saa rokotuksia!

Varaa aika osoitteessa
www.kipparlahdenapteekki.fi



KULOSAAREN
CASINO

Saaristolaispöytä katetaan 13.-29.8.

Katso menu ja
varaa pöytä!



KULOSAARELAISET RY - BRÄNDÖBORNA RF JAKAA ITSE TÄMÄN NUMERON KAIKKIIN KULOSAAREN KOTEIHIN.
KULOSAARELAISET RY - BRÄNDÖBORNA RF DELAR SJÄLV UT DETTA NUMMER TILL ALLA HEM PÅ BRÄNDÖ.

